



# Francuzai Nori Užimt Naujus Vokietijos Plotus

UŽSIMANĖ UŽIMT HAMBURGĄ IR FRANKFORTĄ BAUDIMUI VOKIETIJOS UŽ SULAIKYMĄ MOKESNIŲ.

Anglija ir Italija tam Pasipriešino. Poincare Galiaus Nusileido, Paskutinės Žinios Sako.

## DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Milwaukee, Wis. — Kasant revus vandens rymoms, žemei pasiluosavus užgruovo keturis darbininkus 20 pėdų gilumoje.

Turkijoje eina geležkelių darbininkų streikas. Atsibuvo susirėmimų tarp streikerių ir kariūnėnės.

Clevelande, savo konvencijoj Suv. Valstijų pašto darbininkai nutarė pradėti kampaniją visoje šalyje susiorganizuoti ir reikalavimui iš kongreso pakelti algas. Sykiu su Clevelandu, kituose miestuose irgi atsibuvo panašus paštų darbininkų susirinkimai.

Žiemą darbai eis. Iš visų sričių Suv. Valstijų ateina žinių jog šios žiemos bėgiu budavojimo darbai eis plačiai, nors, žinoma, nebus taip kaip buvo perėitą žiemą. Kurie nori statyti būdinkus, dar abejoja ar pradėti ant žiemos, tačiau kiti imasi statymo kadangi daugiau gaunama darbininkų negu vasaros laiku.

Bonne Terre, Mo. — Automobilių išdirbėjai Ford užpiko šimtus akrų žemės kurioje randasi cino ir pradės savo žinioje kasimą varyti. Fordo industrijos sunaudoja 15,000 tonų cino kas metai.

Santiago, Čili (Pietų Amerikai). — Amunicijos dirbtuvės eksplozijoje keliolika upatų užmušta ir virš 50 sužeista.

Clevelande, tarybose tarp siuvelykų savininkų ir siuvelykų unijos atstovų deramasi kad būtų duodama kas metai darbininkams arčiausia kiek galima iki 40 savaičių darbo. To griežtai laikosi darbininkų atstovai, gi kompanijų atstovai nori kad tas būtų panaikinta ir kad darbininkai turėtų darbo tiek kiek jo esti. Darbdaviai reikalauja, gi algų mažinimo nusileidimo iš darbininkų, kuomet darbininkai nori dar didint.

Francuzų pragyvenimas pasidarė brangesnis negu Suvienytose Valstijose tulais atžvilgiais.

Newark, N. J. — Vienas darbininkas prigėrė dielfiame vynu rauginimo katile, apsvaigęs nuo raugo ir inpuoles į katilą. — Tai mat, viskas ko perdaug nesveika.

Erie Ezere, netoli Clevelando, audrai užmetus ant uolų laivą, prigėrė du darbininkai, keturi išgelbėta.

Chillicothe, O. — Čia nuo gegužio mėnesio sustreikavo unijistai puodininkystės darbininkai. Streikas dabar sutauktyta, bet pėvelai. Kompanija prisiņkovo skebu ir darbą varė po senovei; visai neatkreipia atsidom ant unijistų.

Amerikos audinyčių, vilnonių ir vatinių, darbai pradėjo eiti netvarkiai. Priežastis to yra tai kad audinių kainos yra peraugstos, reikalavimai nesiplečia, ir darbai negali eiti atsakančiai.

## Francuzai Nori Užimt Daugiau Vokietijos; Anglija Priešinasi

Paryžius, lapk. 20. — Francuzai galutinai nusileido Angliu nusistatymui, bijodami kad netrukutų ryšiai su Anglija. Vietoj reikalavimo puliti Vokietiją nubaudimui, sutiko pasistūti Vokietijai notą atkreipimui dėmesį į aliantų reikalavimus. Jei Vokietijai nepildytų, tada vėl tartis ką daryt, o ne siųst kariūnėn.

Londonas. — Francuzai užsispyrus smaugti Vokietiją, ir dabar pasiryžus dar toliau veržtis į Vokietiją užimimui naujų plotų kaip baudimo tikslu, Anglijos valdžia atsakė jog ji nesutinka ant tokių Francuzijos reikalavimų ir nesims baudžiamųjų žygių prieš Vokietiją.

Francuzai užsimanė užimti Hamburgą ir Frankfortą. Kabinetas svarstė ilgai erzinančius ir karštas Poincare's statomas išlygas ir sumanymus Anglijai, ir galutinai nusprendė pranešti Ambasadorių tarybai jog Anglija pasilieka tvirta prieš bent kokį baudimą Vokietijos grasinamą iš Francuzijos pusės.

Kadangi Poincare grąsino be Anglijos tai padaryti jeigu Anglija atsisakys, liko tik sukiršintus abiejų pusės, ir gali būti jog šitos skilti aliantų draugingumas.

Mussolini, Italijos premjeras, irgi pranešė ambasadoriams jog Italija priešinga bent kokiame tolesniam užimimui Vokietijos teritorijų.

Anglija jaučia jog dalykai dabar stovi taip kaip buvo perėitą rugpjūčio mėn. kada grėšė santarvės skilimas.

Anglija yra pasiryžus nedaleisti, jeigu tik galės, Francuzijai užimti naujų Vokietijos žemių, nes tiki jog tas dar labiau suparaliziuos Vokietijos galimybes mokėti atlyginimus.

Nekurie Anglijos valdžios nariai pritaria reikalauja iš Francuzijos atmokėti tuos \$3,000,000,000 skolos kurią Francuzija Anglijoj užtraukus, jeigu Francuzija neklusaus Anglijos. Bet kiti ministeriai sako jog tas neduotų naudos, tik apverstų ekonominę lygsvarą Europoje ir dar labiau puldys francus. Jeigu ir Suvienytos Valstijos pradėtų spausti Francuziją atmokėti skolas, tada galėtų ir Anglija taip daryti.

Francuzai iš savo pusės sako kad Anglija greitai sutiktų su Francuzais visame jeigu Francuzai apmokėtų tos sutarties iššas, tai yra jeigu apmažintų savo reikalavimus iš Vokietijos. Bet Francuzija ant to nesutiksianti. Mes tęsime tarybas galimai draugiškiausiu būdu, bet nenusileisime, sako Francuzai.

Ambasadorių taryba svarsto įvedimą militarės kontrolės komisijs Vokietijoj ir deportavimą pargyžusio į Vokietiją buvusio sosto įpėdinio, kuriam gal teks apsigyventi kur ant tolimos salos kaip buvo su Napoleonu.

Jeigu Francuzija su Anglija pertrauktų santykius, Europoje būtų atsirastų naujos santarvės.

Italija liktų su Anglija ir rengiasi labiau susitarti su Ispanija. Po rinkimų Anglijos partikos morale parama Anglija galėtų daryti naujus žygius ku liamento, liks valdžiai išspręsti ar laikytis su Francuzija ar jieskoti naujų draugų. Tuli Anglai nenori visiškai su Francuzija ryšius pertraukti, bet jaučia jog su Italijos pagalba ir Amerie užbaigtų dabartinį nepakenčiamą dalykų stovį.

Manoma jog tolimesnis Francuzų spaudimas privers Vokietiją atimesti nusiginklavimo patvarkymą sulyg Versailles sutarties. Tada Francuzai puliti Vokietiją visu žiaurumu, na o iš to išeitų tikras chaosas.

## Riausės del Maisto

Berlinas. — Duonos kainai pakilus iki 400,000,000 markių už bakanėlį, prasidėjo naujos riaušės. Policija sergti kepyklas ir krautuves nuo užpildinėjanti minių.

Bedarbiai atsisako imti škiuriamą 1,000,000,000,000 savainę pašalpą miarkiui kadangi už tai beveik tik du duonos bakanėlius tegali pirkti. Dešros Vokietijoj kainuoja tris milijonai milijonų markių svaras, svies to svaras pusę tiek.

## 24 Žuvo Reinlande

Dusseldorf. — Atsiskyrėliai tesia savo darbą bandydami užimti daugiau žemių nuo Vokietijos respublikos prie savo Reinlando respublikos. Lapk. 17 d. apšaukta Reinlando respublika ir Palatinatė, ir paimta valdžia iš ten buvusių Berliui ištikimų valdininkų.

Himberge atsibuvo tikra kovavirp atsiskyrėlių ir kaimiečių; penkiolika separatistų užmušta, vienas kaimietis žuvo.

Honnefe mušiuose žuvo aštuoni, ir virš 60 sužeista.

Koelne keletas dienų kaip tęsiasi sistematiski plėšimai; tas daroma ne del bado, nes vagiam namų padargai, stotkai.

## Užginčija Laužymą Versailles Išlygų

Berlinas. — Ant pasklidusių gandy kad Vokietija pasiryžus atimesti Versailles taikos išlygas ir imtis ginklo prieš aliantus Vokietijos valdžia atsakė jog tai tik tušti paskalai, nes nieko panašaus Vokietija nemano daryti.

## 7 Žuvo ant Traukinio

Berlinas. — Septynis upatos užmušta ir 20 sužeista geležkelio nelaimėje netoli Stuttgarto. Lokomotivas susimusė su pasazieriniu traukiniu.

## Primins Tautoms apie Skolas

Washington. — Suv. Valstijų komisija užrubežų skoloms sužiūrėti mano jog sekantiame jos posėdyje turės būti pakelta klausimas apie parapinimą kity valstybių stengtis mokėti skolas ar bent stengtis sudaryti atsakančias sutartis kaip ir kokiū būdu galės tas skolas mokėti.

Dedama pastangos įrengti atsakančius aparatus bevielnio telefono susinešimui tarp Anglijos ir Amerikos. Pirmutinis kalbėtojas iš Amerikos į Angliją bus automobilis išdirbėjas Henry Ford.

## ANGLIJOJ PARLIAMENTO RINKIMAI

Londonas. — Lapkr. 17 d. visos politiškos Anglijos partijos pradėjo savo rinkimų kampanijas. Darbo partija išėjo į lauką pirmoji išleisdama savo manifestą, kuriuo žadama daug gerų dalykų jeigu ta partija turės valdžią, ir skelbia uždėjamą mokescnių ant visų nedarbininkškių nuosavybių, t. y. kurios vertos daugiau per 5,000 sv. sterlingų, kad būtų mažiau mokescnių mažesnius turtus turintiems.

Dabartinis premjeras Baldwin pasakė ką jis gero darysių, ir pasakė jog busių budavojama 17 mažesniųjų karo laivų iš ko bedarbiai gaus darbo.

Liberalų partija, kurios vadai yra Lloyd George ir Asquith, manifeste neišleido. Nors agitacija tos partijos irgi pradėta, bet ji neišėina su tiek prizadų kaip Darbo ir Unionistų partijos.

Lloyd George savo įpraktalbos pateikė dideles minias žmonių; jis išrodo klaidas dabartinio premjero, išranda kaltę didelės bedarbės, ir sako kad ta galima būtų pataisyti jeigu imtųsi kas tinkamai reikalus vesti. Jis daug pasakoja apie savo prietikius Amerikoje.

Kaslink Francuzijos, Lloyd George sako jog Anglijai reikia apsaugos ne nuo Francuzijos dirbtuvių, bet nuo militaristų.

Kokią permainą Anglijos užrubežinė politikoj nauji rinkimai padarys sunku spėti, bet reikia tikėti kad jokių didelių žymių nebus, nes Anglija visa išvien yra prieš Francuzus, kas parodė jau trijų premjerų valdymas, ir visi jie vienodai laikėsi.

## Gaudymui Šmugelninkų

Washington. — Atsidarant S. V. kongresui, bus paduota prašymas paskirti \$20,000,000 statymui naujų greitų laivų gaudymui degtinės šmugelių jurose, kurie toli vandenuose pasitinka degtinę atgabenančius laivus iš Europos, persiliduoja ją ir gaubeni į kraštą. Nekurie šmugelninkai turi greitesnius laivus negu yra valdžios pastatyti juos gaudyt. todėl lengvai pabėga su savo tavorais.

Blaivybė Amerikos piliečiams labai daug kainauoja, ne tik pinigais, bet ir gyvastimis.

## Amerikos Raud. Kryžiaus Biudžetas

Washington. — Amer. Raudonojo Kryžiaus biudžetas labdarybės darbams 1924 metams bus \$12,000,000. Tarptautinių ir vietinių reikalų aprūpinimui reikia \$5,543,077, likusi suma bus išdalinta lokaliams skyriams. Pirmu kartu bėgy penkių metų užrubežinės operacijoms suma paduota žemiau milijono dolariu.

Indianapolis, Ind., traukis užmušė keturias upatas važiausias automobiliu per geležkelio reles.

Anglija sutiko ant principo kad visi laivai esą Amerikos vandenuose 12 ribose nuo krašto gali būti krečiami ir jieskomi ar neatgabena kontrabanda alkoholio į šią šalį.

Taip toli nuo krašto krečti reikia delto kad mažesni šmugelninkų laiveliai nuplaukia už trijų mylių rubežiaus ir pasiima degtinę iš didžiųjų laivų.

## Gerina Gelžkelius

New York. — Nujasdami ir 1924 metais gerą periodą gelžkelių veikimo Suvienytose Valstijose, tuli gelžkeliai nutarė didinti ir gerinti savo sistemas ir paskyrė net 243 milijonus dolarių tam tikslui.

## LIBERALŲ PARTIJA RINKS KANDIDATUS

Chicago, Ill. — Čia atsibuvusiame progresivių vadų suvažiavime nutarta šaukti konvenciją sekanti gegužio mėnesį Minneapolyje, Minn., ir nominuoti kandidatus ant prezidento ir vice prezidento varde Progresivės partijos, Ukinkų-Darbo partijos ar kokiū kitu vardu kaip suvažiavę atstovai nutars.

Ta naujos partijos konvencija turės savo tikslu panaikinti specialią privilegiją. Specialės privilegijos esančios "neteisingas ekonominis naudojimas proga kurią turėdama maža grupė kontroliuoja nusų gamtiškus resursus, transportaciją ir industriją; suvaržo "kompeticiją, neduoda progų vystytis visiems, ir tokiu būdu nustato tokias aplinkybes kuriose mes gyvenam."

Suvažiavime priimtos rezolucijos ragina žmones remti tokius kandidatus kurie užgirs tos partijos principus raštu ir kviečia visas progresives organizacijas veikti toje linkmėje.

Tos partijos principai yra: visuomeniškas kontroliavimas gamtos turtų aptaksavimu visu žemių, sykiu ir žemių turinčių anglį, aliejų, ązą, mineralius sluogsnis, dideles vandens įdegias ir didelius komercialius medžio traktus, "kad išvengus monopolizacijos ir spekuliacijės, pagalbėjimui industrijai ir privertimui nelaikyti tuščių žemių".

Visuomeniškas nusavinimas geležinkelio ir kitių susisiekimo ir nusėmimo būdų, kaip vandens žymių nebus, nes Anglija visa išvien yra prieš Francuzus, kas parodė jau trijų premjerų valdymas, ir visi jie vienodai laikėsi.

Bankai kad būtų valdžios dėdami ir tvarkomi; lygios tiesos, ekonominės, legalės ir politinės, visiems piliečiams, ir tt.

## Del Mergos Nužudė Keturis Žmones

Memidji, Minn. — Šiaudų kugyje suimta tulas Italas, kuris nužudė keturias upatas. Nors jis buvo apsiginklavęs, pasidavė be pasipriešinimo. Visa tai kilo del mergos. Mergina irgi ligonbūtyje sužeista. Portano ja mylėjo, bet ji turėjo kitus myliu. Su tuo susipykęs, Portano atėjo į namus merginą išvesti. Motinai pasipriešinus, jis motinai nušovė. Einant toliau, atbėgus tėvui, ir tėvą nušovė. Po to kada jį sekė šerifas, jis ir šerifą nušovė, galiausiai ir ta varkina bėgusi įai į pagalbą nušovė. Per mišką jis nusitėpė merginą į savo grintelę, už atstuonių mylių. Jieskotojai atrado merginą jo grintelėje, bet jį patį besislapstantį lauke.

## Nebaus Grekų Sukilėlių

Londonas. — Iš Atenų atėjo žinių jog Grekų militare valdžia įsakta nebausti mirtimi vadus nesenai kilusios Grekų revoliucijos provincijos garnizonuose. Dovanojimą bausmų nutarta priimti po pasitarimo atstovų iš valdžios ir Venizelistų partijos.

Faraono Tutenkhameno kapo tyrinėtojai atidarė jo grabo kamara, nutraukė daug paveiklų ir vėl kamara uždarė.

Jeigu kitos tautos apmokėtų Ameriką karo skolas, Suv. Valstijų karo veteranai, sako, galėtų gauti bonus.

Prohibicijos įstatymo vykinimui Suv. Valstijose reikalaujama virš \$10,000,000 daugiau sekantiems metams.

Viso reikalinga virš \$40,000,000 metuose prohibicijos įstatymo pildymą praversti.

Kokemo, Ind. — Sudėję 16 orlaivių vietinėj orlaivių dirbtuvėj.

## LAISKAI IŠ EUROPOS

Karolis Vairas

### Apie Vilnių

Vilniuje nesenai lankėsi Lenkijos prezidentas Wojciechowski. Jis, kaip ir Pilsudskis, aiškiai pasakė Vilniaus gyventojams kaip ir kodėl jie laiko Vilnių, išplėšė iš Lietuvos. Pirmą jie dar kamufliažavo, dar pasakojo sau ir kitiems kad Vilniaus gyventojai norėjo dėtis prie Lenkijos, kad Želigovskio smutras tai buvęs "atsiklausimas" gyventojų valios, kuri paskui buvusi "išreikšta" Vilniaus Seimo, nors jame dalyvavo vieni tik Lenkai—Lietuviams, Baltgudžiams ir žydams atsisakius rinkimuose dalyvauti.

Dabar jau, kaip matoma, Lenkijos smutro apaštalas Pilsudskis ką kitą gieda. Tai jis, suplanavęs "sukilimą" Vilniuje ir Želigovskijada. O kad Vilnius laikomas Lenkų prieš Vilniaus gyventojų norą, paliudijo dabar Lenkų prezidentas Wojciechowski, pareiškęs Vilniuje kad "Vilniaus kraštą Lenkija laiko ir laikys ginklo įėjomis, kurių dalį Vilniečiai matė Lukiškiuose!..."

Kaip dailiai supuola kombinacija: Lenkai nori išvogti Lietuvos girias, išdraskyti Lietuvos žemes ir išdovanoti jas įvairiems kolonistams ir jų smutro vykdotojams. Kad to atsiekus, jie ginklo įėjomis pasiglemžė musų tautos nuosavybę ir saki valdysią ją irgi ginklo įėjomis!

Indomus yra tas faktas kad Lenkų prezidentą su iškilmėmis įvydėje į Vilniaus katedrą Lietuviai vyskupai, Matulevičius ir Michalkevičius, lyg bazonės vardu užgirdami Lenkų smutringą politiką ir pripažindami Lietuvos sostinės Vilniaus status quo...

Vilniaus žmonės dar nenustoję vilies. Jie dar tikisi kada nors gryžti prie Lietuvos draugis su Gedimino palikimu, Vilnium. Kada tai bus — kas žino. Ir Lenkai, nurodydami Lietuviams kad jie Vilnių laiko tik turtu, durtuvų įjega, matoma nesitiki Vilnių išlaikyti, nors skelbė jog Vilniaus prijungimas prie Lenkijos esąs Vilniaus gyventojų vala ir noru atliktas.

Nėra abejonės kad Amerikos Lietuviai norėtų žinoti kokioj ištikrųjų padėtyj yra šiandien Vilniaus likimo klausimas. Targi čionai kad ir trumpai atpasakiosiu.

Iš Lenkų pusės — Vilnius skaitoma galutinai prie Lenkijos prijungtas ir to prijungimo klausimas skaitoma išsemtu ir užbaigtu. Iš mūsų pusės — Vilniaus klausimas tol nebus užbaigtas kol Vilnius negrįš prie Lietuvos Respublikos. Lenkų pusėje buvo vylius, prievarta, smutras; musų gi pusėje yra teisybė. Nežiūrint to kad Ambasadorių Konferencija neteisėtai prieš tą kompeticiją kokią turėjo pripažinti naujas Lenkų sienas, su Vilnium Lenkijos pusėje, Lietuviai Vilniaus neišsivadės ir nepamirš!

Lenkų tikslu yra intinkiti pasaulį kad Vilniuje ir Vilniaus srityje nėra Lietuvių. Tam tikslui atsiekti Lenkai griebiasi įvairių priemonių: ištremia Lietuvius inteligentus, kemsą į kėlėjimus Lietuvį jaunimą, visokiais būdais persekioja ir baudižia kulturines įstaigas. Vieną liniją su tuo Lenkai kolonizuoja ant Lietuvos žemių Vilnijoje įvairius atėjimus Lenkus iš Poznaniaus, iš Galicijos. Žodžiu sakant, Vilniuje Lenkai veda tokią pat politiką kokią vedė anais metais Lietuvoje Rusų valdžia, apgyvendindama ant Lietuvos žemių visokius šaldas ir valkatas, kuriems Rustijoje

tyrinėtojai atidarė jo grabo kamara, nutraukė daug paveiklų ir vėl kamara uždarė.

Jeigu kitos tautos apmokėtų Ameriką karo skolas, Suv. Valstijų karo veteranai, sako, galėtų gauti bonus.

Prohibicijos įstatymo vykinimui Suv. Valstijose reikalaujama virš \$10,000,000 daugiau sekantiems metams.

Viso reikalinga virš \$40,000,000 metuose prohibicijos įstatymo pildymą praversti.

Kokemo, Ind. — Sudėję 16 orlaivių vietinėj orlaivių dirbtuvėj.

Faraono Tutenkhameno kapo tyrinėtojai atidarė jo grabo kamara, nutraukė daug paveiklų ir vėl kamara uždarė.

Jeigu kitos tautos apmokėtų Ameriką karo skolas, Suv. Valstijų karo veteranai, sako, galėtų gauti bonus.

## PIRMASIS LIETUVOS PREZIDENTAS SMETONA KALEJIME

(Specialė Kablegrama "Drangui" Chicagoje.)

Kaunas, lapk. 18 d. — Buvęs pirmasis Lietuvos Prezidentas ir dabartinis savaitinio laikraščio "Vairo" redaktorius A. Smetona atsisakydamas mokėti piniginę pabaudą sėdi kalėjime.

Valdemaras pagarsino "Vaire" kenksmingą straipsnį. Išsiųstas iš Kauno visam karo stoviu. Kun. Tumas užtardamas abudu pakėlė skandalą Kauno Teatre.

jau nebuvo vietos.

Lenkai mano kad jų tautos gyvenimas yra ilgas, kad jų valstybė dvidešimtam simetmetyje galės taip jau per ilgus laikus plėstis kaip plėtėsi barbarų Rusų imperija. Jie ruošia dirvą ateivai. Išviję iš Vilnios Lietuvius inteligentus, apkolonizavę kraštą Lenkais, už 10 ar 20 metų mano galėsią faktinai prirodyti kad Lietuviai tikrai nebeliko Vilniuje, ir Vilnium esąs tyras Lenkų kraštas — atsiminkite senovės Rusų duotąjį Lietuvai vardą "iskoni Rusų skirij kraj"...

Bet vargu tas Lenkams pasiseks. Lietuvis yra kieto budo, užsilaikymo instinktas jame yra gyvas ir nuolatos veikias. Ir Vilniuje, nežiūrint žverškių persekiojimų, nežiūrint visos eilės neteisėbių nukreiptų į Lietuvius jie laikosi ir kovoja už savo tautos ir savo asmenų teises ir gyvybę. Tik reikia jiems prigelti. Reikia nuolatos juos šelpti, moraliai ir medegijai, kad juose nenuplūtų dvasa, kad jie jautų jog už jų pečių yra galinga Amerikos Lietuvių parama. Galimas daiktas kad Vilnija turės ilgai kovoti iki iškovos sau laisvę — ta kova bus jiems lengvesnė jei Amerikiečiai visados primins Vilniui kad "Vilniau, laikykis, mes su tavim ir už tave!"

Pasaulio spaudoje, pasaulio inteligentijos širdyse ir mintyse simpatija yra su mumis. Jei susidarytų kolccios tarptautinės komplikacijos (pvz. etambesni nesusipratimai tarp Lenkų ir Rusų, ar tarp Lenkų ir Vokietijų), ar pačioje Lenkijoje sukilimai — prie kurių veda ją finansinis subrankutėjimas — tai Vilnius grįš prie Lietuvos.

Amerikos Lietuviuose, vienur kitur, buvo sumanymų steigti Vilniaus Draugybų. Delko to neįkūnyti? Jei nėra galimybės teikti Vilnijai paramos teisais keliais tai teikite paramą kontrabandos keliu — darykite visa kad Vilniuje palaikius Lietuvį dvasią, kad prigelbėjus jiems kovoti ir išlaimėti kovą!

Europos Lietuviai tikisi kad Amerika (t. y. jos Lietuviai) gali sugrąžinti Lietuvai Vilnių.

## K. Bizauskas Atvyksta

Washington. (L.I.B.). — K. Bizauskas, naujai paskirtas Lietuvos Atstovas Suvienytose Valstijose, išplauks iš Neapolio lapkričio 26 d., laivu "Conto Rosso"; New Yorkan tikimasi pribus antradienyje, gruodžio 4 d.

Oklahomos gubernatorių J. C. Walton liko apkaltintas 11 iš 16 užmetimų ir prašalintas nuo gubernatorių vietos.

Gubernatorių Walton paves savo bylą augstiesiems teismui. Jo inėpėdinis, gub. Trapp, skelbia savo pasiryžimą kovot su Ku Klukais.







# Nuo Redakcijos

A. SMETONOS AREŠTAS, IR T. T.

ANT pirmo puslapio skaitytojai ras mūsų nuomoną kablegramą iš Kauno, prisiustą „Draugui“ i Chicago, apie mažą skandalą lietuvių. Nuo pasikėsimo aną metą bomba nužudyti Galvanauską iki šiolei dar nieko gyvesnio nebuvo, išskiriant paprastą sujudimą Seimūs renkant.

Tą skandalą „Draugas“ savo komentaruose pavadina „revoliucija“. Sako: „Pažangieji Sūkėlė Revoliucija“.

Si „revoliucija“ parodo kaip daro Lietuvos krikščionių demokratų vienpusiškumas. Antanas Smetona, pirmasis Lietuvos prezidentas, krikščionių demokratų pasodintas į kalėjimą už raštus „prieš valdžią“, supraskit, už prasiartinimą ko nors ant krikščionių demokratų del jų netvarkios politikos.

A. Valdemaras išstremtas iš Kauno irgi už panašų nesutikimą su krikščionių demokratų politika. Reikia įsivaizduoti kaip kitos partijos, radikalės, turi laikytis liežuvių už dantų ir kaip tas jas kankina kada šitie du pažangieji partijos vyrai, visai klerikalai, tik neremia jų politikos, jau baudžiami!

Kun. Tumas „Draugo“ apšaukiama tuo „revoliucijonierium“. Mat jis, dalyvaudamas operos perstatyme Kauno Teatre, atsistojęs pakėlė savo balsą į visuomenę išrodymas kodel tie du laikraštinkai ir diplomatai nubausta, ir kad neteisėgai nubausta. Kodel „krikščionys“ neareštavo šio kunigo tikra paslaptis!

Paklausk savęs, skaitytoja: Kas išties yra ta Lietuvos „krikščionių“ politika kad net patys jų šulai, net patys kunigai jos neremia — vieni viešai ir atvirai, kiti nors tylėdami, bet su smerkia? Ar tai nėra panaši bolševikų diktatoriai?

Amerikoj irgi turim kelis revoliucijonierius kunigus, kaip Kun. Krasnickas, kuris Washingtonė viešai pakėlė lermą prieš Fabijoną ir registraciją, kaip dabar padarė Kun. Tumas.

Jeigu tokių politikų nesvarumą ir neteisėtumą mato Kun. Tumas, mato A. Smetona, mato Valdemaras, ja mato ir visi kiti, ir žino patys tie kurie ją vykdo, jog negerai daro, tačiau koks tai aklas užsispyrimas taip daryti! Gailla kad žmonės nesimokina dirbti naudai visų bet tik savo...

„Telegramas“ Sustojo? „Tautininkų dienraščiu“ vadinesis savaitraštis „Telegramas“, eijęs Chicagoje, kaip „Naujienos“ praneša, sustojo.

Mes čia stebimes iš „Naujienų“ daugiau negu iš to sustojimo štai dėl ko: Viename numeryje „Naujienų“ redaktorius editoriale turi straipsnelį tokiu antgalviu: „Politiškas Priešas — Reikia Šmeižt“.

Ir daro išvedžiojimus kaip bolševikai šmeižia savo politikus priešus. Bet ir „Naujienų“ burnelė ne švaresnė. Tai matosi aprašyme apie „Telegramo“ mirtį. Ne užstojame „Telegramo“ nei nežinome apie jį nei iš vienos nei iš kitos pusės, nei juo interesuojamės ar apgaliaujame, tik apgaliaujame kaip negražiai to laikraščio mirtį aprašo „Naujienos“. Redaktoriaus gal teisingas kad tai korespondento darbas, bet jis neįsileistų korespondencijos jeigu ji taip šlykščiai redaktoriaus šmeižt.

„Telegramas“ buvo „Naujienų“ politiškas priešas. Vienoj pusėj „Naujienos“ mokina kitus nešmeižti politikus priešų, o kitoj pačios ta daro. Didėsnes naudos „Naujienos“ negali kiti taip sulaukti kaip tik šmeižtus.

rašydamos apie savo politiską priešą. Kam dar kitus mokinti gražiau rašyti? Jeigu tas priešas gyvas — tada dar reiškia kova; bet kada miręs šitaip elgtis yra daugiau negu žema: apšmeižia kiek tik gali, žino kad anie neturės kur savo atsakymą patalpinti.

Išėina kaip toj pasakoj: asilas priejės prie mirusio liuto, ir spardo, ir žvengia rodydamas koks jis dabar narsus...

„Telegramas“ taip sau staiga prasidėjo, staiga apsišaukė tautininkų dienraščiu, ir nekuriats atžvilgiais rėmė Sandaros principus; bet taipgi prasidėjo prie tautininkų supjudymo pradėdamas šmeižtus ant Račkausko, ir kitais atvejais prasišokdamas. Kaip tautininkų laikraščio jų musų tautinė spauda nepriėmė, žiūrėjo su nepasitikėjimu.

„Telegramo“ sustojimas yra padauginimas Chicago laikraščio mirčių skaičiaus. Tik kelių paskutinių metų bėgim ten sustojo „Katalikas“, „Lietuva“, „Zinios“, dabar „Telegramas“.

Chicago tautininkai savo artimiausiu prieteliu dabar teturi „Dirvą“.

„Darbininko“ Liguisti Raštai ir „Paskutinis Tepimas“ Amerikos Lietuvių

So. Bostono „Darbininke“ kuris tai rašė (turbut pats Kun. Kemėsis), lyg delirijos apimtas braukia-rašo apie musų ištautėjimą, kas prie to Lietuvių veda, ir tt., ir galiaus pats išveda kad reikia ištautėjimo: reikia kad čia gimę Lietuviai savo-

lantike, yra vulkaniskų skalų kurios pakilę vos keletas pėdų nuo vandenio paviršio. Sv. Povilio skalos yra pavyzdys. Tai yra daugybė visiškai nuogų akmenų kurių tūli pakilę po dešimt pėdų nuo vandens. Išsėstai ant tokių skalų, kaip ir ant milžiniškų vulkaniskų čiukurų, yra labai keblu. Suvaldyti manuo Bahia Blanca Pietų Amerikoje. Išvaizdoje ji yra milžiniškas vulkaniskas kalnas išskaidęs 8,200 pėdų virš jurių bangų. Matavimai toj srityje jurių dugno parodo jog tenai giluma yra apie 6,000 pėdų, tai tikrenybėje tas milžiniškas čiukuras yra 14,200 pėdų augščio. Ta ir kitos tenai esančios salos atsirado nuo smarkių-galingų požemių veikimų kokios atsibuvo toje laukinėje, vargiai pasiekiamoje pietinio Atlantiko srityje.

Daug šimtų mylių toliau ir pietus nuo Tristan da Cunha yra vulkaniskos salos Antarktiško okeano, tulos jų apvienėjusios, kitos esančios po kelias kruvoje. Arktiskame kontinente ir ant tulų salų netoli tos didelės ir neįstūrinėtos žemės masės yra vulkanų kurie vis tebeveikia, arba kurie pranešta veikėja kada tik keletas tyrinėtojų ten apsilankydavo.

Brazilijos sala Trinidad, kuri nereikia sumaišyti su Vakarų Indijų Trinidadu, yra kitas vulkaniskas čiukuras kiltantis iš Atlantiko dugno. Tečiau Trinidad nepriklauso nei prie Antarktikos nei prie pietinio Atlantiko. Ji yra šiltuosio tropiškose Atlantiko vandenuose kurie sudaro sulyginamą siaurą protarpį tarp Brazilijos ir Guinejos. Tik keliems žmonėms tepasisekė išlipti ant Trinidado, ir tie kuriems pasisekė papasakojoti baisy pasakų apie sunkumus ir pavojus. Net kada pasisekė išlipti, teprasidėjo keblumai, nes Trinidad susidėda iš ypatingai supuvusio ir trupiančio bazalto, ir tie kurie norėjo užsikrapštyti kurį krantą, kožnas kriaušas už kurio pasilima ar užstoja vis lužta. Keista tas kad ant pat tos salos kalno viršūnės yra šaltinis iš jo teka tyras vanduo, ir del to vandenio daugelis laivų prie tos salos sustodavo kada jų geriamas vanduo išsibaigėdavo. Tenai taipgi, pietiniame At-

tiškai gyvenimą vestu, kad nesikištų į jų tarpą ateiviai iš Lietuvos, nesą negalės nieko padaryti.

Užsispyrė „Darbininkas“ i kalbėti sveikiems ligi ir laukti mirties, atmesti visas viltis, neveikti nieko.

Nieko butų kad jis tai kalbėtų bešališkai, bet ir čia neapsimėina be to įsavo žemo, paprasto, nekultūriško žmogaus purvinimo kitu. Anot to rašytojo, „bene greičiausia ištauti taip vadinama „tautininkų“ srovė“.

Jeigu tautininkų srovė užlaikytų klubus kur suėjęs jaunimas su ateiviais užsiimtų tik Angliškais žaislais, jeigu tautininkai turėtų parapijas ir jų mokyklose būtų mokoma tikta Angliška kalba, tada tautininkai būtų kaltininkai ištautinime. Dabar tas viskas dedasi musų katalikų parapijose. Lietuvių katalikų pinigais įsteigtoje ar užlaikomoje mokyklose einą mokslus vaikai namie su tėvais kalba Angliškai, vaikai poterių mokoma Angliškai, ir tt.

Bet abelnei, ar laikas, ar sensas bent kuriam musų laikraščiu, ir dabar „Darbininkui“, rašyti apie tai? Visas jo tonas yra: mes ištautėsime, mes žusime, jaunimas nebus musų.

Šitoks laikraščio, tonas yra jau statymas kryžiaus dar ant gyvų Amerikos Lietuvių kapo. Mes visi žinome kad mirsime — mirs ir Lietuvos Lietuviai, ir dar nežinia kokia banga — ir dar greičiau — gali išnaikinti Lietuvą, bet mes nekalbam apie mirtį kasdien su įsibauginimu. Mirtis yra naturalis dalykas, ir to negalėdami išvengti vistiek visko nemetę į šalį nelaukiame kada ji grabą atsigulsime.

„Darbininkas“ tokiais savo-

lantike, yra vulkaniskų skalų kurios pakilę vos keletas pėdų nuo vandenio paviršio. Sv. Povilio skalos yra pavyzdys. Tai yra daugybė visiškai nuogų akmenų kurių tūli pakilę po dešimt pėdų nuo vandens. Išsėstai ant tokių skalų, kaip ir ant milžiniškų vulkaniskų čiukurų, yra labai keblu. Suvaldyti manuo Bahia Blanca Pietų Amerikoje. Išvaizdoje ji yra milžiniškas vulkaniskas kalnas išskaidęs 8,200 pėdų virš jurių bangų. Matavimai toj srityje jurių dugno parodo jog tenai giluma yra apie 6,000 pėdų, tai tikrenybėje tas milžiniškas čiukuras yra 14,200 pėdų augščio. Ta ir kitos tenai esančios salos atsirado nuo smarkių-galingų požemių veikimų kokios atsibuvo toje laukinėje, vargiai pasiekiamoje pietinio Atlantiko srityje.

Daug šimtų mylių toliau ir pietus nuo Tristan da Cunha yra vulkaniskos salos Antarktiško okeano, tulos jų apvienėjusios, kitos esančios po kelias kruvoje. Arktiskame kontinente ir ant tulų salų netoli tos didelės ir neįstūrinėtos žemės masės yra vulkanų kurie vis tebeveikia, arba kurie pranešta veikėja kada tik keletas tyrinėtojų ten apsilankydavo.

Brazilijos sala Trinidad, kuri nereikia sumaišyti su Vakarų Indijų Trinidadu, yra kitas vulkaniskas čiukuras kiltantis iš Atlantiko dugno. Tečiau Trinidad nepriklauso nei prie Antarktikos nei prie pietinio Atlantiko. Ji yra šiltuosio tropiškose Atlantiko vandenuose kurie sudaro sulyginamą siaurą protarpį tarp Brazilijos ir Guinejos. Tik keliems žmonėms tepasisekė išlipti ant Trinidado, ir tie kuriems pasisekė papasakojoti baisy pasakų apie sunkumus ir pavojus. Net kada pasisekė išlipti, teprasidėjo keblumai, nes Trinidad susidėda iš ypatingai supuvusio ir trupiančio bazalto, ir tie kurie norėjo užsikrapštyti kurį krantą, kožnas kriaušas už kurio pasilima ar užstoja vis lužta. Keista tas kad ant pat tos salos kalno viršūnės yra šaltinis iš jo teka tyras vanduo, ir del to vandenio daugelis laivų prie tos salos sustodavo kada jų geriamas vanduo išsibaigėdavo. Tenai taipgi, pietiniame At-

lantike, yra vulkaniskų skalų kurios pakilę vos keletas pėdų nuo vandenio paviršio. Sv. Povilio skalos yra pavyzdys. Tai yra daugybė visiškai nuogų akmenų kurių tūli pakilę po dešimt pėdų nuo vandens. Išsėstai ant tokių skalų, kaip ir ant milžiniškų vulkaniskų čiukurų, yra labai keblu. Suvaldyti manuo Bahia Blanca Pietų Amerikoje. Išvaizdoje ji yra milžiniškas vulkaniskas kalnas išskaidęs 8,200 pėdų virš jurių bangų. Matavimai toj srityje jurių dugno parodo jog tenai giluma yra apie 6,000 pėdų, tai tikrenybėje tas milžiniškas čiukuras yra 14,200 pėdų augščio. Ta ir kitos tenai esančios salos atsirado nuo smarkių-galingų požemių veikimų kokios atsibuvo toje laukinėje, vargiai pasiekiamoje pietinio Atlantiko srityje.

Daug šimtų mylių toliau ir pietus nuo Tristan da Cunha yra vulkaniskos salos Antarktiško okeano, tulos jų apvienėjusios, kitos esančios po kelias kruvoje. Arktiskame kontinente ir ant tulų salų netoli tos didelės ir neįstūrinėtos žemės masės yra vulkanų kurie vis tebeveikia, arba kurie pranešta veikėja kada tik keletas tyrinėtojų ten apsilankydavo.

Brazilijos sala Trinidad, kuri nereikia sumaišyti su Vakarų Indijų Trinidadu, yra kitas vulkaniskas čiukuras kiltantis iš Atlantiko dugno. Tečiau Trinidad nepriklauso nei prie Antarktikos nei prie pietinio Atlantiko. Ji yra šiltuosio tropiškose Atlantiko vandenuose kurie sudaro sulyginamą siaurą protarpį tarp Brazilijos ir Guinejos. Tik keliems žmonėms tepasisekė išlipti ant Trinidado, ir tie kuriems pasisekė papasakojoti baisy pasakų apie sunkumus ir pavojus. Net kada pasisekė išlipti, teprasidėjo keblumai, nes Trinidad susidėda iš ypatingai supuvusio ir trupiančio bazalto, ir tie kurie norėjo užsikrapštyti kurį krantą, kožnas kriaušas už kurio pasilima ar užstoja vis lužta. Keista tas kad ant pat tos salos kalno viršūnės yra šaltinis iš jo teka tyras vanduo, ir del to vandenio daugelis laivų prie tos salos sustodavo kada jų geriamas vanduo išsibaigėdavo. Tenai taipgi, pietiniame At-

lantike, yra vulkaniskų skalų kurios pakilę vos keletas pėdų nuo vandenio paviršio. Sv. Povilio skalos yra pavyzdys. Tai yra daugybė visiškai nuogų akmenų kurių tūli pakilę po dešimt pėdų nuo vandens. Išsėstai ant tokių skalų, kaip ir ant milžiniškų vulkaniskų čiukurų, yra labai keblu. Suvaldyti manuo Bahia Blanca Pietų Amerikoje. Išvaizdoje ji yra milžiniškas vulkaniskas kalnas išskaidęs 8,200 pėdų virš jurių bangų. Matavimai toj srityje jurių dugno parodo jog tenai giluma yra apie 6,000 pėdų, tai tikrenybėje tas milžiniškas čiukuras yra 14,200 pėdų augščio. Ta ir kitos tenai esančios salos atsirado nuo smarkių-galingų požemių veikimų kokios atsibuvo toje laukinėje, vargiai pasiekiamoje pietinio Atlantiko srityje.

Daug šimtų mylių toliau ir pietus nuo Tristan da Cunha yra vulkaniskos salos Antarktiško okeano, tulos jų apvienėjusios, kitos esančios po kelias kruvoje. Arktiskame kontinente ir ant tulų salų netoli tos didelės ir neįstūrinėtos žemės masės yra vulkanų kurie vis tebeveikia, arba kurie pranešta veikėja kada tik keletas tyrinėtojų ten apsilankydavo.

straipsniais Amerikiečių Lietuvišką upą užmuša; apie juos rašo lyg apie ligonį kuris jau ant mirties patalo guli. Supradingi giminės ir daktaras net mirštančiam ligoniui nesako kad tu mirsi, ir pats ligonis vis turi viltį.

Kokis tikslas tokių Kemėšinių — upą žudančių — straipsnių nežinia. Gal but kad pats rašytojas jau nustojo dvasios iš Amerikiečių biznį daryti. Buvo visokių-visokiausių vajų, fondų, ir naudojimai surinktais visuomenės pinigais, bet vis už juos visuomenei nieko nedavė ir prižadėjimų neįspildė, todėl žmonės nustojo pinigus duoti. O tame kunigėliai išranda kad tu yra Lietuvos ištautėjimo simp-tomai.

Vietoj įkalbinėti sveikiems ligi ir laukimą mirties, perorganizuokite parapijas; vietoj siųst Lietuvių i Afriką ar Braziliją ar kur kitur su beždžionėmis gyventi, pradėkit mokinti daugiau Lietuvosybės. Tautininkai dar šian ten turi įsteigę mokyklas Lietuvos kalbos, kur tarp ateivių lanko po keletą čia augusio jaunimo. Katalikai nei to nedaro.

Vietoj tokio savo atkaklumo, tokio užsimerkimo politikavimu ir niekinimo kitų, ypač tautininkų kurie žymiau darbuojasi Lietuvosybės palaikymui net ne-gu katalikai, reiktų imtis būdų Lietuvosimui čia augusio jaunimo. Pavyzdžių turi gerų ir pats „Darbininko“ rašytojas ir kiti dalykų tėmytojai. Visose kolonijose mes turime čia augusių vaikų ir merginų visai tyrai Lietuviškai kalbančių, su atsidaivimu Lietuvosystei veikiančių, ir jie dar daugiau padaro negu ateiviai. Buvo viena kita priežastis ir aplinkybės kuriose tie pasidarė tikri Lietuviai. Tai reikia tik pritaikinti ir prie kitų čia augusių. Purvinų politikavimų varinėjimas jaunimui nepatinka. Net ir Lietuvos jaunimui tas nepatinka. Lietuvos jaunimas mėgsta praleist laiką linksmai, taip pat mėgsta ir čia gyvenantys amerikiečiai. Ar taiko kas čia augusiam jaunimui Lietuvos jaunimo pasilinksmimui (prakilnesnės rūšies)? Ne. Musų dvasiškija (gal but ir kitos srovės) pasigavę jaunuolių i savo tarpą pirmiausia mokina ne-keisti kitą Lietuvį kad jis kitaip i dalykus žiuri. Nesako: bukim Lietuviais. Bet: bukim viešais, katalikais, nekėskit anų, ba va jie yra tokie ir tokie!...

Amerikos jaunimas nepažįsta „tokių“ ar „kitokių“; jie pažįsta tik Amerikonus kaip vieną tautinį kuną, ir jeigu pradeda pažinti Lietuvius, jie pažįsta tik kaip vienos tautos vaikus. Bet tas musų iš Europos atvežtam partiviskumui nepatinka! Mes turim padaryti su mumis dalyvaujantį jaunimą pastumdėliu „savo principų“, o ne Lietuvosybės palaikytoju. Ant „partiviskos kabluko“ mažai jaunimo tekimba. Ant tautiško kibty beveik visi, tačiau to niekas i jaunimo ežerą neįmeta.

Negalima, tiesa, pritaikinti ir tautybę prie visų čia augusių jaunuolių. Vieni priims, kiti atmes. Bet vistiek daugiau galima butų ju išlaikyti Lietuviais negu dabar išlaikoma. Ne visi ir Lietuvos jaunuoliai yra kam nors tik, tik jie yra priversti Lietuviais buti.

Lai „Darbininkas“ pastudijuja Vokiečių veikimą Amerikoje, lai pažiūri i žydų veikimą. Jie nebijo ištautėjimo, nerašo tokių straipsnių kaip „Darbininkas“ pradėjo rašyti. Jie imasi jaunimą padaryti tautišku. Jie steigia grynai Vokiškas ar Žydiškas mokyklas, grynai savotiškus žaislus, viskas sistematingai vedama, jų salės pilnos jaunimo, jų mokyklų pilnos mokinių. Jie jaunimą mokina tautystės, o ne partiviskumo; kada jaunimas lieka tinkamai tautiška išauklėtas, jis pats pasirenka sau partijas, bet tada bus naudingas tautai.

Katalikų laikraščiai, išmeskit purvą iš savo skilčių, išnaikinkit pagiežą prieš savuosius, nekelkit Lietuvos prieš Lietuvį, o imkitės mokinti savo skaitytojus; jie tada geriau suprast tautystę, o jų vaikai nesakys: kas man ta Lietuviška bažnyčia, kas katalikiškai galiu apsieit ir Angliškoj bažnyčioj; tikėjimas i Dievas visur tas pats...

## Amžinasai Zydas

(Eugene Sue — Vertė K. V.)

(Tąsa iš pereito num.)

SKIRSNYS XI.

Zovialas ir La Morta.

MOROKAS, įsivedęs Zovialą i vidurį savo žvėryno, nuėmė nuo galvos gūną. Kai tikiai išalkinti žvėrys, liutas, tigras ir pantera, pamatė jį, tuoj puolėsi prie savo kletkų grotų.

Vargšas arklys, netikėtai apimtas baimės, stovėjo, ištiesęs kaklą, išplėtom akim, drebėdamas visu savo kunu, lyg prikaustytas prie žemės, ir visa jo oda bėgo šaltas prakaitas.

Pantera tuo tarpu daužėsi po kletką ir mušė galva ir šonais i grotus, kad juos išvertus.

Arklys, suprasdamas baisų pavojų, puolė prie durų, per kurias buvo įvestas žvėrynan. Bet duris buvo uždarytos. Bijodamas žvėrių, nelaimingas gyvulis žvengė ne savo balsu ir spardė, kiek įmanydams, duris.

Pranašas, prisiartinęs prie panteros kletkos, su štanga nustumė kablus, kurie laikė kletkos šoną. Kai kablai atslugo, pranašas šoko i šalį ir laiptais augštyn ir i vieną sekundą jau buvo ant viršaus kopėčių.

Iš žvėryno veržėsi žiaurys ir baisus liuto ir tigro kauksmai ir nelaimingojo Zovialo išgąstingas žvengimas. Ir štai pantera, smarkiau atrėmusi kletkos šoną, išvertė jį i vienu šokterėjimu atsidurė vidurį tvarto. Per valandėlę plėšrusis žvėris nekrutėjo, prikrięs prie aslos, — svarstė, iš kurios pusės pulti vargšą arklį. Zovialas, norėdamas išsigelbėti iš nelaimės, visa savo jėga daužėsi i duris, bet jos nepasidavė, nes buvo vidun atidaromos. Ir štai La Morta puolė ant savo aukos! Nagais ir dantimis įsikabino i arklio krutinę ir gerkle.

Sopulingas ir baisus buvo sužeisto ir draskomo arklio žvengsis. Pantera visomis savo jėgomis, dantimis ir nagais, draskė dar gyvo arklio mėsą. Arklys tik žvengė ir knarkė. Ir staiga pasigirdo balsas: — Zoviale! Zoviale! Mano drauge, tavo ponas čia pat! Laikykis, aš tave išgelbėsiu!

Tai buvo Dagobertas, bergždžiai bandęs atidaryti duris, už kurių ėjo šitoji kruvinoji kova.

— Zoviale! — vaitojo už durų senas kareivis: — Aš čia! Nepaisyk jų, ginkis! Gelbėkit, gelbėkit! Gelbėkit!

Nabagas arklys dar bandė pasukti galvą ton pusėn, iš kurios girdėjo Dagoberto balsą, bet jau buvo nusilpęs ir, suklupdamas, pargriuvo, užguldamas duris.

Viskas pasibaigė. Pantera, įsikabinusi i arklį, murdė savo kruvinus nasrus i atdarą arklio gerkleje žaidž i gretinojo mirtį.

— Gelbėkit, gelbėkit! Del Dievo meilės, gelbėkit! — Šaukė Dagobertas, visa spēka stengdamasis atidaryti duris. Verkdamas, pats sau sakė: — Ir aš neturiu prie savęs ginklo! Ak, mano ginklai, mano ginklai!

— Saugokis! — Sušuko žvėrių malšintojas, iškišęs galvą pro langą viršų, — nebandyk ineiti, nes pražusi. Mano pantera yra labai pasiutusi!

— Bet mano arklys, mano arklys! — kartojo Dagobertas iš pat gilumos širdies. — Tur buti išėjo iš tvarto nakčia ir inėjo i mano žvėryną. Be abejonės, pantera, pamačiusi jį, išlaužė kletką ir puolė jį draskyti. Tu turėsi atsakyti už visą, kas atsitiks, — pridėjo pranašas grąsinančiu balsu. — Aš pats turiu eiti pavojun, kad įvairius La Mortą atgal i kletką.

— Bet mano arklys! — kartojo Dagobertas. — Išgelbėk, ak išgelbėk mano arklį!

Pranašas įtraukė galvą vidun. Žvėrių kauksmas, Dagoberto vaitojimas prikėlė visus Baltojo Sakalo gyventojus. Visuose languose pasirodė žiburiai ir kas gyvas skubinosi sužinoti, kas atsitiko. Bematant aplink Dagobertą susirinko už-eigos tarnai su žibintuvais, garsiai klausinėdami jo, kas atsitiko.

— Mano arklys yra ten, viduj, ir to žmogaus žvėrys ištruko iš kletkos! — šaukė senas kareivis, vis dar stengdamasis iš-versti duris.

Išgirdę tai tarnai ir tarnaitės, apimti didžiausios baimės, pasileido bėgti namų linkui, kad pasakius apie šį atsitikimą už-eigos savininkui.

Dagobertas, negalėdamas įveikti durų, klausėsi: Iš vidaus buvo girdima tai žvėrių rykterėjimas, tai Moroko balsas: — La Morta! Čia! Eik! Ar girdi?...

Naktis buvo tamsi. Dagobertas, visas susirupinęs arklio likimu, nei negirdėjo, kaip Galiotas slinko stogu, kad priėjus stoge langą i Moroko kambarį palėpyje.

Atėjęs iš kiemo Baltojo Sakalo savininkas, su tarnais, paklausė Dagoberto:

— Kas čia darosi? Kas čia kelia trukšmą mano užėjoje? Kad visi tie žvėrių rodytojai eitų po velniais! Ir kartu su tavim, kurs nemoki kaip reikia prižiūrėti savo arklio, nors ir yra kur prižiūrėti! Ar ne gėda išbaidyti visus žmones iš miego? Jei tavo arklys yra sužeistas, tai taip tau ir reikia — išmoksi buti atsargenis.

Vargšas kareivis negirdėjo jų pastabų. Jis tik norėjo sužinoti, kas ten darėsi viduj, už durų.

Staiga pasigirdo baisus žvėries riksmas, ir pranašas sopulingai suspiegė.

— Per tavo neapsižūrėjimą galėjo įvykti koks baisus atsitikimas, — vis dar barėsi Baltojo Sakalo savininkas. — Ar girdėjai? Gal ir Morokas liko pavojingai sužeistas!

Atsidarė duris ir tarpdurį sustoję Galiotas, tardamas:

— Galite ineiti vidun — jau nėra jokio pavojaus.

Žvėryno viduj buvo baisu. Pranašas, didžiausiai susijudinęs, vos galėdamas susilaikyti, klupojo išbalęs prie panteros kletkos ir meldėsi, augštyn žiūrėdamas: — Ačiū Tau, Visagalis Viešpatie, kad dar kartą apreiškė savo per tą mano rankų jėgą, kurią man suteikė! — Taręs tai, pažūrėjo i panterą, atsigulusią kletkoje ir vis dar urzgiančią.

Žiūrėtojai, nei nenumanydami kad po pranašo drabužiais buvo plieno šarvai, ir manydami, kad pantera laukė tik pranašo viršgamtinės jėgos suvaldyta, stebėjosi iš tokio didelio narsumo.

Už Moroko stovėjo milžinas Galiotas. (Toliau bus)

## NAUJAUSIOS DAINOS Iš Lietuvos

KURIAS DAINUOJA SAVO KONCERTUOSE LIETUVOS OPEROS ARTISTAI AMERIKOJE:

OI NEVERK, MOTUSĖLE — Basso Solo, smuika ir pianas. Žodžiai Maironio, Muzika Naujalis. ....\$1.00  
STASY — Solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagaicio. ....50c  
DUL DUL, DUDELE — solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagaicio. ....50c

Reikalaukit „Dirvos“ Knygyne

Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai

Septyni Senojo Pasaulio stebuklai — svarbus mokliškio tyrinėjimo aprašymas septynių ankstyvosios civilizacijos didelių žmogaus darbų kurie per amžius nerado dar sau lygių paduovojimų. Apimama: 1—Egipto Karaliaus Khufu Kapas; 2—Babilono Miesto Sienos; 3—Olimpijos Zeuso Statbas; 4—Dievės Dienos Šventinėja; 5—Karaliaus Mausolio Kapas; 6—Rhodes Salos Stovykla; 7—Aleksandrijos žibintuvas. Iš Edgar J. Banks vertė K. S. Karpavičius. Su paveikalais.

Pulkim Ant Kelį — Nauja maldaknygė, paranki ir praktiška atspausdinta, tinka seniems ir jauniems, vyrams ir moterims. Knygos gražiai tvirtai apdarytos, kiaušės oda, kraštai paausuoti, kainą su prisitinkmu \$3.00

510. Žemės Giesmė. Apskaičiavė K. Puidos. Brooklyn, N. Y. 1912, I dalis, pusl. 202 ..... \$1.00

511. Žemės Giesmė. II dalis. Pysl. 113..... 50c

512. Žiemos Vakarais. Parašė El. Oržeškień. Vertė K. Puida. Chicago, Ill., 1912, pusl. 32 ..... 15c

514. Žvaigždė Rytų pasaka. Lietuvių kalbon vertė J. Gieļa. Chicago, Ill., 1910, pusl. 17 ..... 10c

1465. Iš ko kyla melai ir skriaudoms žmonijoje. Parašė kun. V. Dembskis. Shenandoah, Pa., 1899, pusl. 171 ..... 75c  
Tvirtais apdarais ..... 1.50

Taisybės Pasakos. Rankius įvairių gražių apsakymėlių, pritaikintų prie žmonių apsiėjimų ir budo. Sutaisė M. Šaltinis. Cleveland, O. 1918, pusl. 67 ..... 25c  
1592. Socialistas. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko nori? Parašė d-ras A. Civinskis. Shenandoah, Pa., 1908, pusl. 124 ..... 25c

1313. Istoriija Abelnas ..... p. 498 2.00  
Su apdarais ..... 2.75

1316. Istoriija Suvienytų Valstijų ..... p. 364 1.50  
Su apdarais ..... 2.25

52. Dainavos Šalies Žmonių Padavimai ..... 75  
593. Dramos ..... p. 122 75









## GRAIKŲ GYVENIMAS

## Kaip Graikai Gyveno.

Kaip Graikai gyveno, kur jie rasdavo laiko prižiūrėti savo šeimynas, jei jie visados turėdavo bėgioti į viešias aikštes ir į turgavietes valstybės reikalus svarstyti?

Štai čia atsakysime į tuos klausimus. Visuose valstybės liečiančiuose reikaluose Graikų demokratija pripažino tikrai vieną piliečių klasę — tai buvo laisvieji žmonės. Kiekviename Graikijos mieste buvo nedidelis skaičius laisvų žmonių, didelis skaičius vergų ir šiek tiek svetimsalių.

Kartais, nors ir labai retai (paprastai karo metu, kada vyrai išeidavo į kariūmenę), Graikai pripažindavo pilietybės teises ir svetimsaliams, kuriuos jie vadino "barbarais". Bet tai budavo tikrai išimtinuose atsitikimuose. Pilietybė buvo gimimo klausimas. Atėniečių buvo skaitomas toks Atėnų gyventojas, kurio tėvai ir tėvų tėvai buvo Atėniečiai. Nežiūrint kaip kas būtų užsitarnavęs valstybei, ar tai kaip kareivis, ar prekybininkas, visvien jis buvo visados skaitomas svetimsaliu, jei jis buvo gimęs ne iš Atėniečių tėvų.

Jei Graikų miestas nebuvo karaliaus arba tyrono valdomas, tai buvo valdomas pačių laisvųjų žmonių; tai nebuvo galima, jei nebutų didelės armijos iš vergų įvairiems darbams dirbti. Graikijoje vergų skaičius budavo daug didesnis už laisvųjų žmonių skaičių; maždaug kiekvienam laisvam žmogui atsieidavo, vidutiniškai imant, penki ar šeši vergai. Jie atlikdavo visus tuos darbus, kuriuos mes, naujosios gėdės žmonės, turime patį atlikti, jei norime išmaityti savo šeimynas ir užsimokėti nuomas už butus.

Vergai atlikdavo virimo, kepimo ir žvakių dirbimo darbus visame mieste. Jie buvo siuvėjai, dailidės, auksakaliai, mokytojai, knygvedžiai; jie prižiūrėdavo krautuves ir dirbtuves, jų ponams išėjus viešajon aikštėn svarstyti karo ar taikos klausimų, arba teatran Askilo kurinių pažiūrėti, arba pasiklausyti revoliucinių idejų Euripido, kars dryso paabęjoti apie didžiojo dievo Zeuso visagalybę.

Tikrai pasakius, senovės Atėnai buvo panaši šios gėdės didelis klubai. Visi laisvi žmonės buvo to klubo nariai paveldėjimo teisėmis; vis gi vergai buvo irgi paveldėjimo teisėmis tarnai, rupinęsi savo ponų reikalais; ištikrųjų, malonu buvo priklaustyti tokiai organizacijai.

Kalbėdami apie Graikijos vergus, mes neturime omenyje tos rūšies vergų, apie kuriuos gal esate skaitę knygoje "Dėdės Tamo Grintelė". Žinoma, padėtis tų vergų, kurie dirbo laukų darbus, buvo labai sunki ir nemaloni; bet, bendrai imant, ir laisvas žmogus, neturėdamas turto ir priverstas pailsamdyti pas ukininką, ir gi gyveno taip jau varge, kaip ir vergas. Miestuose daugelis vergų buvo žymiai turtingesni už daugelį neturtingųjų laisvųjų žmonių. Graikai, visame mėgdavę saikingumą, nesielgdavo su savo vergais taip, kaip Romoje, kur vergas teturėjo tokias teises, kokias turi darbo įnagis, arba mašina dirbtuvėje ir kur už mažiausį nusikaltimą budavo išmetamas laukiniams žvėrimis sudraskyti.

Graikai pripažino vergiją, kaip būtina reikalingą įstaigą, be kurios jokis miestas tais laikais nebutų galėjęs likti tikrai civilizuočių žmonių gyvenamoji vieta.

Vergams tuokart tekdavo atlikti visi darbai, kuriuos šiandien atlieka biznio ir profesijų žmonės. Kalbant apie tuos rui-kalus ir rupešnius, kurie užima mūsų domę ir laiką, turime pasakyti, kad Graikai, labai brangindami dyklaikį, mažino tokias savo pareigas iki žemiausio laipsnio ir tuo tikslu gyveno visupaprasciausiai.

Jų namai buvo visai paprasti. Net ir turtingieji didžiuliai gyveno triobose, kurios greičiau panašėjo šiaip tvirteliui, ne kaip namui, — tikrai, tokiam tvarte net šiaip mūsų laikų darbininkas nepanorėtų gyventi. Graiko namas — buvo tai keturių sienų ir stogas. Name buvo durys į gatvę, bet nebuvo langų. Virtuvė, gyvenamieji kambariai, miegamieji kambariai buvo statomi aplink atdarą, be stogo, kiemą,

kur paprastai budavo fontanas, ar stovyla su keliais augmenimis kiemui padabinti. Šitame kieme gyvendavo visa šeimyna, jei nelydavo ar nebudavo šalta.

Viename to kiemo kampe virėjas (vergas) gamino valgi; kitame kampe mokytojas (ir gi vergas) mokino vaikus Alfa-Beta-Gamma ir skaitliavimo; kitime kampe pati namo savininkė, kuri retai teiseidavo iš namų (nepadoru buvo tekęsiai moterei dažnai rodytis gatvėse), taisė savo vyro drabužius, drauge su siuvėja (ši ir gi vergė); mažoje gi kambaraitėje, netoli durų, pats ponas tikrino atskaitas, kurias atvežė jam jo ukio užvaizda (ir gi vergas).

Pietų laikui atėjus, visa šeimyna susirinkdavo valgomojone vieton. Jų valgis buvo labai paprastas ir nedaug teimdavo laiko jo gaminimui. Graikai į valgi žiūrėjo kaip į neišvengiamąjį nelabą, o ne kaip į smagumą, kurs pragašina daug valandų, gi kartais prazudo ir pačius žmones. Graikų maistas — duona, vynas, truputėlis mėsos ir kiek žalių daržovių. Vandeni Graikai gerdavo tik tokiuose atsitikimuose, jei neturėjo ko kito, — jie manė, kad vanduo gerti nesveika. Jie mėgdavo lankyti vieni pas kitus pietums; bet Graikai pasibjaurėti šios gėdės žmonių papratimu eiti į svečius tam, kad privalgius, arba net ir apsimalgus. Jie susirinkdavo ažuštėnai kad gerai pasikalbėti, kad išsigerti gerą stiklą vyno ir vandens; patys budami saikingi žmonės, jie neapkęsdavo tų, kas per daug prisigerdavo.

Sitas saikingumas, koks buvo Graikų valgyklose, buvo pritaikomas ir jų rūbų klausime. Graikai mėgo būti švarūs, turėti plaukus ir barzdas dailiai apkirptas, jauti savo kune ir raumenyse įiegtą, kurią atsiekdavo ačiu plaukiojimui, gimnastikai; jie niekados nemėgdavo Azijos žmonių vartojamų skaidrių spalvų ir keistų fasonų. Jie dėvėjo ilgus baltus rubus ir juose stengėsi dailiai atrodyti.

Jie mėgo matyti savo moteris dailiai apsirengusias, bet jie skaitė nepadoriu dalyku rodyti savo turtingumą viešumoje, todėl jų žmonos ir dukterys, išeidamos iš namų, neapsikarstydavo visokiais auskarais ir papuošalais, bet pasirodydavo labai padoriai pasirėdžiusios.

Trumpai kalbant, Graikų gyvenimas buvo ne tik saikingas, bet paprastas ir padorus. Visokie dalykai, rakandai, knygos, namai, vežimai, be abejonės, atima daug žmogaus, kuris juos turi, laiko. Pagaliaus jie padaro jį savo vergu, kurs ir turi gaisiti daug laiko jiems pridaboti, valyti, taisyti. Graikai pirmų pirmiausia norėjo būti "laisvi" kune ir dvasioje. Tikslu atsiekti šifokios kuno ir dvasios laisvės, jie sumazindavo savo kasdieninius reikalus iki žemiausio laipsnio.

(Bus: "Graikų Teatras")

## ZODYNAS

Didžiausias turtas žmogui, kuris jį turi, Amerikoje gyvendamas. Telpa jame visi žodžiai ir vieni praeidama Lietuviškai, kita dalis Angliškai, kada katros kalbos teidžio reikia, tame skyriuje ir randi. Vaisiojandam j Lietuva butinai reikėtų jį turėti, kad neužmirštų Angliškos kalbos, kuri čia Amerikoje buvo naudinga. Jis bus jums didelis pagalbininkas. Be jo nei vienas parvasiš Lietuvos negalės apsieiti, nes tenai bus reikalus su Anglija, su Amerika ir jų atstovais. Kurie patie nesi naudosis, parveskit saviškiams, nes Lietuvoje žmonės labai užsidėję Angli kalbos mokimuisi.

Katalogo No. 3146. Druotais apdarais ..... \$18.00

Tas pats, gėra morokko oda, labai drutas ..... \$11.00

## Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų

1918 m. laida, Cleveland, didesnio formato knyga, 156 pusl., su autoriaus paveikslu ir 16 kitų iliustracijų, senovės garsų žmonių, dievų ir vietų, ir su trejeta žemėlapių.

Knyga apima įvairius žmonių legendas, pasakas ir tikybinę pavaldą j gamtos apreiškimams ant žemės, po žeme ir ore, taipgi sumini prieštari Lietuvių tautos pažinimo kaip "Menulio Sunų".

Kaina 75c. Audimo viršeliai \$1.25

1595. Socialistiškas klausimas XIX amžiuje. Pagal grovą A. de Mun, vertė J. Uosis. Shenandoah, Pa. .... 10c.

virš 200 pusl. .... \$1.00

Kun. Dembskis, jo gyvenimas, raštai ir darbai — gyvas piešinys didelės atminties mūsų pirmųjų įvairių nesmagumų. Knyga yra didelė, su Druotais audimo apdarais ..... 1.50

Ta pati druotais apdarais ..... 2.00

3002 Aritmetika ..... p. 104 40

6126 Apeijos Rymo Katalikų Bažnyčios ..... p. 188 60

3335 Amerikos Pilietis — pamokinimui pilietybės ..... 25

1155 Biologija arba Mokslas apie Daiktus p. 147 60

1146 Apsireikimai Atosaferoje ..... p. 238 1.00

Ta pati apdaryta ..... 1.75

49 Darbas — gražus romanas ..... p. 219 75

35 Badas — Dailus vaizdelis ..... p. 260 1.00

Laimės Beieškant. Rinkiny vaizdelių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir tt. Parafė Pr. Bajoras Lenkų Apstaalavimas Lietuvoje — istorijos ruošai nuo pradžio 14tojo šimtmečio Lietuvių susipažinimo su Lenkais ir visos jų šunybes Lietuvoje. Didelė knyga, gražios spaudos, 264 pusl. 1.00

507 Žemių dulkės. Apynska parašyta M. Radzevičiūtės. Yra viena iš geriausių, svarbiausių ir pamokančių pasakų. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1901. pusl. 226. .... 50c.

24 Ben-Hur. Apynska iš Jezaus laikų ..... p. 472 1.25

Reikalauki "Dirvos" Knygynė

## JUOKIS

ir Svetas juoksis su tavimi

## "PRIKALTAS PROMETEJUS"

(Darbininkui) tu, prie rato, arko, plieno, prikaltas Prometejau, pajutai, kad tik liepsnos, tik žibintai, žemei švisti tejsako, —vienas žodis, vienas rankų pakėlimas — ir pasaulis visas dega.

Butkų Juzė.

Nuo Juokų Red.: Tai štai va jums eilės, jūs kopustgalviai, kurie mokat litaras ir vartot knygas. Ale kad ne viskas reiki suprast ką skaitot, ir ne viskas reik rašyt kad skaitytumet tai gaunat šitokių eilių. Tai yra Butkų Juzės, vieno iš Lietuvoj gyvenančių mūsų poetų eilės — "naujos gėdės eilės", turbūt išėjusio Lietuvos bepročių namo poetų kursas.

Bet išeina kad ne jūs esat kopustgalviai kurie šitai skaitot, nes jūs pamislįjot: kokia per kopustgalvę galėtų būti ta Butkų Juzė kad tokias eiles rašo ir nesigėdi ju spausdint, ir randa tokių spausduvinkų kurie sutinka terliotis tokiomis eilėmis.

Bet nedarykit klaidos, nes Butkų Juzė yra tai vyras bobos andaroku užsimetęs, bijodamas savo vardu pasirodyt su tokiomis eilėmis. Net Raseinių Magdė aršiau eilių nenurašytų kaip šis Butkų Juzė, ir mes nesibijome jį viešai iškoneveikti.

Yra ir Amerikoje keletas tokių Lietuvos bepročių namo poetų raštų mėgėjų, ir jie sakys kad va jūs atsilikė nuo progreso, garbinat senovę, ir niekas naujas jums nepatinka.

Netiesa. Viskas naujas pasaulyje kas dabar dedasi patinka mums, ir patinka naujos gėdės poezija kokią nauji mūsų poetai parašo (jei nekopijuojia iš kitų seniau rašytų), ir mes gėrimes ja ir patariame kitiems skaityti. Mes džiaugiamės ir kitais naujais dalykais, bet tik tokiems kurie yra geri. Mes neapkenčiame "bolševizmo" kuris yra beprotystė, o ne nauda darbininkui; neapkenčiame kitokių naujenybių kurios savyje užveria tuštumą ir bevertę; negalime pakęsti ir tokių poezijų kaip čia pavyzdį paduodame.

Daug pasaulį atsirado naujo ir naudingo; su tuo naudingo atsirado daug ir paiko ir blėdingo, ir užtai turime mokėt atskirt gerą nuo blogo, vieną priimti, kitą atmesti.

Butkų Juzė dainuoja ne apie mūsų gerb. Prometejų kuris čia seniau eiles rašydavo. Bet savo "lyginamomis" eilėmis jis pažemina tą senovės pasaką Prometejų kuris buk tai padovanėjo žmonėms ugnį, arba šviesą, pavogdamas ją iš dangaus. Jis liko dievų nubaustas prikalti prie uolos.

Geistina būtų kad kas sugaudytų tuos Lietuvos poetus kurie taip eiles rašo ir prikaltų prie uolų — varnoms sukapti, jeigu neprištāt beprotnamių jų užlaikymui.

"Vienybė" viename apgarsinime drapanų pardavimo sako: "Numažintos Prekės". Tam galima tikėti, nes prekes kožnas mazīna, bet kainas židina už jas. Tai ką daro mūsų redaktoriai nenorėjimas rašybos suvienodint. Jau senai yra priimta tavorus vadint "prekėmis", o čienė arba vertybė už juos "kainomis".

"Vienybė" bet gi nori Lietuvint visus svetimus vardus, tik ne vienodint savo.

Geriausias pasaulyje žmogus yra tas kurs žiūri kito gerumus, o savo blogumus.

Teisybė iš dugno. Jeigu paimsi nuo gatvės išbadėjusį su-

nį ir apgyvendinęs savo namuose, jį atgaivinsi ir gerai užlaikysi, jis nekąs tavęs. Šis yra vyriausias skirtumas tarp žmogaus ir šunies. — Pasakė Mark Twain.

Daugiausia raidžių turinti, — bet turbūt mažiausia organizacija, yra tai T. P. S. L. C. V. iš Naugatuck, Conn.

Kas žino su daugiau raidžių Lietuvišką organizaciją?

Neseniai Amerikoje nupirė tu-las žmogelis, kuris paliko savo pačiai \$1,000, o \$35,000 užrašė vienai bažnyčiai kad kunigėliai visada už jo ukio melstųsi.

Bet su tokiu protu žmogui buvus, reikia sakyti kad tų 35 tukstančių dolariu yra permažai maldoms už jį.

Arthur Brisbane rašo: Laikė Napoleono III išvepatavimo, kokis nežinomas žmogus paslaptai užlįpdavo ant angsto stulpo ant kurio buvo Napoleono stovykla, eiles kurios reiškė sekantį: "Jeigu būtų surinkta visas kraujas į šią vietą kurį tu praliejai, tu galėtum gerti jį be pasilekimo."

Tas užgavo Napoleoną III, kuris labai didžiavosi savo garsinguoju giminiečiu, tačiau tas buvo teisingas.

Jeigu galėtum surinkti visas ašaras kurias moteris pralėjo "verkdamos del savo vyrų", ištiesių jos užsemų visą Chicagą ir persiliėtų į ežerą.

Jonas Banionis sako: Moteris nepasiganėdino gavė balsavimo teises ir nešiojimu kėlinių, dabar įsitaikė bėdos su savo plaukais: apsiturpinę, dabar laiks nuo laiko turi eiti pas barberį apkarpinėt kaklą.

Vienas poetas prisiuntė savo eiles, bet tose eilėse apie save patį dainuoja, todėl sunaudoti negalime. Nepritinka gyvam esant apie save kalbėti, o kai numiršti irgi negali pats apie save pasakyti kaip save įsivaizdinai kada gyvas buvai. Lieka tik laukt gerų žmonių kurie po mirčiai apie tave atsilieptų. Ir visi gerai atsilieps, nors gyvam esant tave ant pajukos laikė.

## GERB. RYKSTĖS RŪOŽAI

Kuri mergina žino kad vaikinas ateina į pamatyt o ne klausyt jos, ta nevirsta senmerge.

Merginos pyksta kuomet vaikinas pavagia bučkį; bet dar labiau pyksta jeigu nevagia. — (Iš Pittsburgh Press.)

Clevelando komunistai, apie pora metų atgal, prašalino vieną veiklų narį už pardavinėjimą "munšainės", bet dabar veik vis komunistai yra "munšaineriai". Turbut dabar prašalins visus tuos kurie dar nešmugeliuoja su "munšaine".

Ir "Laisvė" turėtų pasimokinti. — Komunistų "Laisvė" aprašydama skandalą įvykusį Chicago operoj, kur Šaliapinas gavo nuo orkestro dirigento Spadono per žandą, pridėda: "Neuostabu tat kad Šaliapinas juos išpludo. Tačiau, prisieina spėti kad ir jis kitą kartą geriau valdys savo uopą ir nesikolios". Taigi ir "Laisvė" turėtų pasimokyti iš Šaliapino nelaimės ir paliauti kolioti jai nepatinkamas ypatas, nes priešinai ir ji gali susilaukti keno nors kieta kumščio atzimbiant į akį.

Iš didelio debesio mažos liet-tus, — sako priežodis. Taip ir



104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

su Pittsburgho komunistais. Kada tai jie buvo tokie garsūs, tokie trukšmingi, o dabar... maudosi "naminėlių", tik kai kada galvutes iškiše paziopcioja ir vėl tyku ir vėl ramu. Turbut trumpu laiku jie čia visai išnyks. Kad galutinai juos nu-gramzdinus, girdėjau socialist-tai rengia Grigaičiui prakalbą.

Už \$3.00 metams pralinksmin-sit visą kaimą. — Užrašyt saviškiams į Lietuvą "Dirvą"

## Kalėdų Plaukimai

i Lietuvą

Bus specialieji plaukimai Kalėdų laikui. Leviathan išplauks Grudžio 1. President Arthur Grudžio 5 d. George Washington Grudžio 12 d. iš New Yorko. Taipgi ir kiti išplaukimai. Ger-ras sujungimas su Lietuva per Angliją arba Bremeną. Naudokites smagumais kelavime ant Suv. Valstijų Valdžios laivų: Dideli Kambariai, Poroms ir šeimynoms kambariai yra tik jiems. Ruimingi pasivaikšėjimo deniai. Patarnavimas mandagių tarnų. Puikus ir įvairus valgiai.

UNITED STATES LINES

Hotel Cleveland Cleveland, O.

Lokalai agentai visuose miestuose

Valdantieji operatoriai del

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

UNITED STATES SHIPPING BOARD

## DR. J. T. VITKUS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

Ofiso valandos: 1—3 ir 7—8

Telefonas: Randolph 188

1286 NORWOOD ROAD

Kampas Superior prie E. 65

Virš Aptiekos

## CUNAR

AE MANOTE ATSHIMTY GI-MINES I AMERIKA?

2629 Lietuvos įvaizuos į čia šį metą.

Leiskit mūsų ofisui Kaune pa-dėt Jūsų gimimėms išgaut pas-portus ir vizas ir tinkamai juos prirengt į kelionę.

Vietų nereik laukt turintiems Cunard Linijos laivakortes. Cunard laivai išplaukia iš Europos kas kelinta diena. Cunard laivakortes yra geros kelionės ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausia ju-rų kelionė tarp Lietuvos iš Ame-rikos.

Del smulkesnių informacijų malonkute susižinoti su mūsų vietiniu agentu arba mūsų raš-tinėje.

Cunard Line

Hotel Cleve-land Bldg. Cleveland, O.

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line

Cunard Line



# The Younger Set

## THE ENEMIES OF LITHUANIA

By Robert Machray.

(Reprinted from Chambers's Journal, London, Oct., 1923.)

I. Two years and more have passed since my articles on the New Baltic States of Estonia and Latvia were published in this magazine. I had fully expected to deal with Lithuania, the third of these states, and not the least interesting, very shortly after appearance of the second of these articles. At that time no one could have foreseen that the indispensable de jure recognition of this new state by the chief Allies would be deferred till the very close of 1922, yet it was not accorded till then. Much earlier Germany, Russia, and many other countries had given this recognition to Lithuania. Next, the League of Nations had admitted her into its membership. Somewhat later America, who had rather held off, not only as regards Lithuania, but also with respect to Estonia and Latvia, granted to all three the de jure title. But it was not till the end of December 1922 that Britain (who in 1919 had been the first to give de facto recognition), France, Italy, and Japan, thru the Ambassadors' Conference, definitively placed Lithuania, as a fully recognised state, in the family of the Nations of the World.

Better late than never, it may be said; but it will be asked why it was that the four Great Powers withheld recognition so long. Well, there is no secret about it. The policy of France was responsible for the long delay, and this involves one of the most curious stories of the high politics of our time, and one of the most important, as may be clearer some day than it is now. But before going into this very strange story, which is an integral part of the history of Lithuania, it may, perhaps, be well to describe Lithuania, which is still a very little-known land among us. I thought it best to start by explaining why it was the writing of this article had to be put off. I may add that since the previous articles were published I have had the great advantage of an extended tour of the New Baltic States, of having met most of their political leaders, and of having seen with my own eyes the actual condition of the three countries.

### II.

Although commonly included in the New Baltic States, Lithuania is not, strictly speaking, a new state in the sense that Estonia and Latvia are new states, but is an old state revived—resurrected—like Poland, as an outcome of the Great War. Like their near kinsmen, the Letts of Latvia, the Lithuanians migrated, probably with the Letts, from Aryan Asia in the dim past, and settled on the shores of the Baltic in the territory lying between what is now called Latvia and the Vistula. They were known to the Romans as the Esti or Aestians, and Tacitus wrote of the region they inhabited as the Land of Amber. The name Lithuania, or rather Lietuva, which is the native word, appeared for the first time in the chronicles of eleventh century. It was during that period that the Lithuanian tribes, who had often fought among themselves, were welded into a compact people, under a prince with the title of Grand Duke. Notwithstanding long and bitter struggles with the Knights of the Teutonic Order, the Russians, and the Tartars, the Grand Duchy increased in power, and at the beginning of the fourteenth century its area reached from the Baltic all the way to the Black Sea, Odessa being its southern seaport. At the time Vytautas, surnamed the Great, was Grand

Duke, and his capital was Vilna—Vilnius in Lithuanian. It was during his reign that Lithuania reached her greatest height, but it was shortly before and while he was on the throne that the seeds of her subsequent decline were sown. Her troubles were associated with Poland—just as they are mainly today. They arose out of a marriage of a Lithuanian Grand Duke to a Queen of Poland.

Some years previously Lithuania was ruled by two brothers, Algirdas and Keistutis. When the former died, his son Jagellon succeeded in making himself master of the whole country, caused Keistutis to be put to death, and imprisoned Keistutis's son, who was Vytautas. But Vytautas contrived to escape, and soon challenged Jagellon's supremacy. Meanwhile Jagellon had married Hedwig, the Polish queen, and thereafter gave his chief attention to Poland. This led him to effect a reconciliation with Vytautas, to whom he ceded a part of the Grand Duchy, the rest being handed over to his own brother Skirgaila. A man of energy and decision, Vytautas soon made short work of Skirgaila, a weak and incompetent prince, and in 1392 was Grand Duke of all Lithuania. For a time, however, Jagellon had been both Grand Duke of his own country and King of Poland, and it was no more than natural that Polish culture, which was much higher than that of the Lithuanians, should make itself strongly felt among them. Up to his reign they had been Pagans; they were the last of the peoples of Europe to embrace Christianity. Hedwig persuaded Jagellon to be baptised, and shortly afterwards his countrymen, inspired by his example, professed the Christian faith. Vytautas attempted no change in that respect, but he did try to resist the spread of Polish influence, which nevertheless gradually increased.

A union, sometimes described as a "personal union" because of the Jagellon marriage—the exact terms of this union are not very clear—subsisted between Lithuania and Poland for a considerable period. It, doubtless, was beneficial to Lithuania at the start, but became, as time went on, less and less so, and in the end proved disastrous, not only to her independence, but to her very existence. Her nobles learned and spoke Polish, and adopted Polish manners, modes, and customs. Poland supplied her with a priesthood, whose sympathies, of course, were Polish. Both her nobility and clergy became corrupt. Her peasantry, ground down and kept in ignorance, despised and betrayed by their natural leaders, alone preserved their native tongue and retained their distinctively national characteristics.

Vytautas was followed by various grand dukes, under whose rule Lithuania decreased in territory and in power as in independent state. At length her weakness and the increased strength of Poland brought about her political union with the latter country by the Treaty of Lublin, which was signed in 1569. Polish-Lithuanian relations were regulated by this fact, and this meant in effect that Lithuania was regarded very much as a part of Poland by the outside world. Yet this view was not altogether justified, for Lithuania retained her own treasury, law courts, and even army. If the mass of her nobility became Polishised and most of her clergy were actually Poles, the great body of her people, the bulk of the nation, remained as purely Lithuanian as before, and never lost

their sense of nationality, in spite of the fact that most of their affairs were directed by the Poles. The Lublin Union lasted for about two centuries, and during the second half of that period Poland fell a prey to anarchy, which extended itself into Lithuania. In the grasp of counts and barons who were always at war with each other, both lands steadily decayed. Then came the three partitions of Poland, the last of which included Lithuania—this was in 1795. Russia took the provinces of Kovno, Vilna, and Grodno; Suwalki went to Prussia, who transferred it to Russia in 1815.

(To be continued.)

### MEMORIES

By Walter R. Baublis

Alone I sit in solitude  
And dream of years gone by,  
And memories and incidents  
That make me laugh and cry.  
When I was yet a wee, wee lad  
And knew no loss or fear,  
And everything with rosy tinge  
To me did then appear.  
No worries nor did any cares  
At that time trouble me,  
From all unhappiness and fright  
I was entirely free.  
But now I'm quite old and gray,  
The years bow down my head,  
And often times I wished I were  
Together with the dead.

The cares and worries oppress me,  
They drive me into fright,  
And it is on account of them  
That I can't sleep at night.  
Thus while I sit in solitude,  
Strange thoughts pass through my head  
Until I actually do wish  
I were among the dead.

### WISE WORDS

Politeness is as natural to delicate natures as perfume is to flowers.

If we should leave out of conversation scandal, gossip, commonplace, fatuity—what silence!

Who ceases to be a friend, never was a friend.

He who lives for himself lives but for a little thing.

Not to enjoy one's youth when one is young is to imitate the miser who starves beside his treasures.

Enjoy what you have, hope for what you lack.

Sleep, next to death, is the best thing in life.

Idleness is the door to all vices.

Thought is the lightning of the soul.

Virtue alone outbuilds the pyramids; her monuments shall last when Egypt's fall.

Lend thine ears to many, thy tongue to few.

Character is what you think of yourself; reputation is what others think of you.

## OFFICE CAT



BY JUNIUS  
COPYRIGHT 1921, BY EDGAR ALLAN MOSS.

A great many people now reading and writing would be better employed in keeping rabbits, thinks A. Virbickas.

An old fogey is a man who believes he knows better than some old maid welfare worker how to raise his own children.

"Home—The place where we grumble the most and are treated the best."

Tomorrow is a risky promise. Yesterday is an outlawed account. Today is real money—invest it!

A man isn't a real publicity hound, says John Brazauskas if he can read a casualty list without wishing to be in it.

Shutting the mouth is a simple operation, thinks S. Zaborskis, but it is seldom done.

Still much whiskey is being poured down but little being poured out.

A dead motor, says A. Zukas, usually adds much life to any party.

They say—Prominent business man sent flowers to young woman. Secret. Wife got bill. New fur cape in family.

Winking at woman isn't flirting with her. A. Zdanis says it's the follow-up that counts!

A woman who marries a man thinking to reform him often finds he was in pretty bad shape.

Gladys' idea of a tightwad is a man who bets smokes all around, then loses, and passes around a sack of Bull Durham and a package of papers.

Snappy Snipping  
Victim—Cut the whole three short.

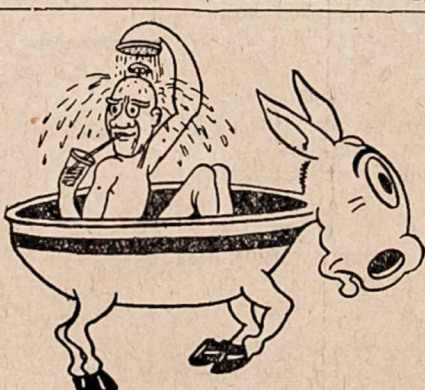
Barber—What three?  
Victim—Hair, whiskers and chatter.

According to George Baltrukonis, investigation has proven that the average man who goes sixty miles an hour in a motor car has no place in particular to go, and nothing important to do when he gets there.

Mrs. Banionis says Home is where you can scratch any place that itches.

### Nevados Motoris — Temykit!

Daugybė jaunų vidurinio amžiaus turtinių, nevedusių vyrų nori surasti sau tinkamą patelį; bet mums manoma tamais su jais susipažinti. Prisiųskit mums savo vardą ir adresą, o mes, jums prisiųsim progą kuri atneš jums linksmas valandas, o gal ir tinkamą bagotą vyrą. Jūsų laisčiai čia bus laikoma aštrojų slaptųjų nuo neinteresuojančių viešos publikos. Adresuokit laiška šitaip: L. K. KLUBAS P. O. Box 382 Rockford, Ill.



What do you see in this picture? A busy business man on his way to office, or a "nothing-to-do" fellow out for a ride, with all comforts around him?

## GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Visokios Maliavos, Stiklai, Varnišai, Irankiai, Pjaustymo Dalktai, Elektriški Reikmenys, Plumberiams ir Stogams Reikmenys, Namams Padargai.

S. J. Woyshville & Son  
1657 EAST 55TH STREET

## ITALISKI AKKORDEONAI

Išdirbam ir importuojam visokius pirmos klasės rankų darbo ITALISKUS AKKORDEONUS.



geriausius pasaulyje. Dešimts metų garantija. Musų kainos yra žemiau negu kitų išdirbėjų. Dykai Akkordeonų prajymo mokymams pirkejams. Reikalaukit katalogo, dykai. (40)

RUATA SERENELLI & CO.  
817 Blue Island Ave. Dept. 96, Chicago, Ill.



## Columbia Rekordų ir Grafonų Krautuvė

Patogiausia Clevelando Lietuviams vieta pirkti COLUMBIA Lietuviškus Dainų, Muzikos ir kitokius Rekordus.

Cia taipgi parduodama COLUMBIA Grafonolos kiekvienam prieinama kaina, visokių didumų ir pavidalų.

Visi 10-coliniai Abiem pusėm Rekordai. 75c

## KAUNO KRAUTUVĖ

2271 ST. CLAIR AVE.

## NAMAI Pardavimui

Jeigu norit pirkti arba parduoti namus, būsnį arba kitką, kreipkitės prie manęs ypatiskai, arba greitai rašykite man — J. A. Pečiulis 1219 E. 83rd St. Cleveland.

## "Piršlis"

DEL NEVEDUSIŲ. Mes supažindysim jus su vaikais ar merginomis. Mes išleisim savo laikraštį vardu "Piršlis". Jeigu esat nevedę prisiųskit 10c., gausit kopiją "Piršlio" ir galėsit surast sau naujų draugų.

Social Aid Bureau  
405 W. Monroe St. Room 412 CHICAGO, ILL.

Prospect 202.  
Dr. T. A. Hanlen  
DANTISTAS  
Ofiso valandos: Nuo 8 ryto iki 7 valandų vakaro

1895 E. 9 Street Cleveland, Ohio.

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO LIETUVIAI VALDYBA: GARY, IND.

CENTRO VALDYBA: Jonas Skinderis - Prezidentas 527 N. 7th St. Clinton, Ind. Petras Navikas - Sekretorius P. O. Box 374, Clinton, Ind. Ilionas Milasius - Vice-Prezidentas 1752 Taft St., Gary, Ind. Izdo Globėjai: A. Smitienė, P. Kvildis 1404 Jackson St., Gary, Ind. Dr. A. T. Smitas - Organizatorius Gary, Ind.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

Kad ir prastesnis būtų, bet nėra geresnio kai namie darytas. Superior Home Supply 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O. STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI Raugas ir Apinės Specializacijos. 8707 BUCKEYE RD.

## NENUSIGASKIT JIS TIK IEŠKO BAMBINO



Jis žino kur motina laiko Bambino — ir jis žino, kad jis jį nori. Kūdikiui Bambino reikia tiek, kiek išėmimas iš šėpos skanios vaisių košės.

Kudikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiau. Jei jus kudikis neramus, turi aptraukti liežuvi, negali ramiai miegoti, labai verkiu tarsi skausmų kankinamas, tai išvalykite jo sistemą su lengvu vidurių paliosuotuju, tokiu kaip Bambino. Jis jį ims su noru ir daug geriau jausis nuo jo. Jis kelias valandas nemalonus simptomai turės pranykti.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th Street, BROOKLYN, N. Y.

## NAUJA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ RAKANDŲ FIRMOS

The Quo-Vadis Furniture Co.

Kampas Superior Ave. ir East 65th Street

Stalai, Lovos, Sprenžinos, Matrasai, Pečiai, Karpetai, Linoleum, Svetkambariams Setai, Valgomų ir Miegamų Kambarių Reikmenys.

Duodama Dovanos Pirkejams.

Ateikite persitikrint. Kainos prieinamos.

M. SACEVIČIUS, Vedėjas.

## LIETUVOS ŽINIŲ

VIENINTELIS LIETUVOJE LAISVOS IR PROGRESIVS MINTIES DIENRAŠTIS:

"LIETUVOS ŽINIŲ" gina Lietuvos liaudies reikalus, tvirtai stovi už žemės reformą ir stovi sąryšio abalsio: "Laisva nepriklausomybė, demokratizacija Lietuva su Vilnium ir Klaipėda."

"LIETUVOS ŽINIŲ" suteikia kas dieną naujaušų žinių ir nesibijo tarti teisybės žodį.

"LIETUVOS ŽINIŲ" yra vieningelis Lietuvoje dienraštis kuris gina Amerikos Lietuvių reikalus, ir paduoda naujaušų žinių is gyvenimo mūsų išeivij Amerikoje.

"LIETUVOS ŽINIŲ" laikas nuo laiko yra papuošiama kariaturomis ir pašiniais.

Kaina: Lietuvoje mėnesiui 4 litai, užsienij 5 litai. "LIETUVOS ŽINIŲ" ADMINISTRACIJA KAUNAS, LAISVĖS ALĖJA Nr. 60 LITHUANIA.

## PAGELBA DEL VYRŲ

Mano gydymas visokių kebių ir užsienėjusių lių vyrų buvo labai pasekmingas. 25 metų studijavimas efektų ir gydymų leido man pagelbėti tūkstančiams vyrų kurie jau buvo nustoję vilities. Jeigu esi užsikrėtęs, ateik pas mane ir nuo širdies viską išsikalbė. Jeigu nebūsi užganėdintas po atsilankymo pas mane už mano patarimus nieko nereikės mokėti.

UŽTIKRINTOS PASEKMĖS UŽ ŽEMIAUSIAS GALIMAS KAINAS.

BUK VYRASI! ATEIK IR PASIMATYK SU MANIMI IR ATGAUK SAU SVEIKATĄ IR SAVES PAGODONE. NIEKAD TO NESIGAILĖSI.

## DOCTOR BAILEY "Specialistas"

311 PROSPECT AVE. CLEVELAND, OHIO  
STANDARD THEATRE BUILDING Room 302.  
Ofiso valandos: 9:30—7:30 kasdien. Nedėlionis 10—11.  
Imk elevatorių arba lipk trepais ant trečio aukšto.

## Neura Bottling Co.

SALDŽIŲJŲ GERIMŲ SPECIALISTAI

IŠDIRBAME SEKANČIUS SKANIUS GERIMUS: Orange Cloudy, Ginger Ale, Root Beer, Cherry, Strawberry, Grape, Lemon, Cream Soda, Loganberry, Cream Cola.

Pristatome ant bile pareikalavimo į Krautuves, Namus, Sales, Piknikus ir visur kur reikia.

2047 Hamilton Ave. Cleveland, Ohio

## DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių nežinavimų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius ne-siklausinėš kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai patė tams pasakyti, po išegaminavimo. Daugybė daktarų užtai negalėjo jį pagydyti kad jie neturėjo užtektinai apspazinimo ir pa-tvyrimo bei neįmado jį su tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X Spindulių Roentgeno ir plinos Bakteriologiskos egzaminavimas kraujo at-dengs man tikrą jūsų ligos prieštati ir jeigu aš paimsiu jį gydyti, jums tuoj sugrįžt senoji jūsų sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusius nervus ir kėndate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, puškus ant viso kūno ir burnos, al-zdas užsienėjusias kojas — negalisingit ilgiau laiko ir neai-kekit pinigų, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pa-sakysiu ar jūsų liga yra jau neįgydoma, ir tų padarysiu sąsina-gai. Egzaminavimas ir patarimai dovanai, jeigu atnešitės šį ap-garsinimą.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS  
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland  
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.  
Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare  
Nedėlioniais nuo 10 iki 1.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS  
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland  
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.  
Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare  
Nedėlioniais nuo 10 iki 1.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS  
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland  
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.  
Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare  
Nedėlioniais nuo 10 iki 1.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS  
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland  
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.  
Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare  
Nedėlioniais nuo 10 iki 1.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS  
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland  
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.  
Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare  
Nedėlioniais nuo 10 iki 1.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS  
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland  
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.  
Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare  
Nedėlioniais nuo 10 iki 1.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS  
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland  
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.  
Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare  
Nedėlioniais nuo 10 iki 1.

## ŽINIO

Lietuvos Operas; ir A (Specialiai) D

Operos gastrolės

Imet padarė ten

šio ne tik Lietuv

metintaučiams g

Klaipėdos krašte.

Palima jei ne pilnas

is operų ("Fausto,

"Gegužio Karalaitė

") pastatyti tose

prieina gelžkelis,

liuose, Šiauliuose,

Panevėžyje, Kibart

viškyje, Mariampol

ir kitur. Pastaty

balis kuriose nėra

Rodos, Maskvoje b

operos prie fortepi

nekuriuose Rusų

miestuose. Tuo b

bent dalinai turēt

apie operą, ir pati

ritų ir muzikalint

nan, dalis operų pr

lietų būti nebloga

Kur reikia choro u

ti, "Fauste", "Demo

lio Karalaitėje"),

rietos chorai išmo

butų duodama gai

dymai. Salė ir pia

nesunkio rasti. Ka

cijoje už sales ima

giai, galima būtų n

diska kaina. Galų

gastrolės vargu du

deficitą. Kai kur g

ti pilna opera.

Beje, laikas paga

muzikos mokyklas

tose kaip Panevėži



# ŽINIOS IŠ LIETUVOS

## Lietuvos Operos Veikimas; ir Artistai (Specialiai "Dirvai")

Operos gastrolės Klaipėdoje įmetė padarė ten didelio įspūdinio ne tik Lietuvos, bet ir svetimauciams gyvenantiems Klaipėdos krašte. Ar nebutų galima jai ne pilnas tai bent dalis operų ("Fausto", "Rigoletto", "Gegužio Karalaitės", "Demone") pastatyti tose vietose kur priena gelžkelis, pav., Mažeikiuose, Šiauliuose, Radviliškyje, Panevėžyje, Kibartuose, Vilkiškių, Mariampolėje, Alytuje, ir kitur. Pastatyti tas operų dalis kuriose nėra ansamblio. Rodos, Maskvoje buvo statoma operos prie fortepiano. Be to, nekuriuose Rusų provincijos miestuose. Tuo būdu, žmonės bent dalinai turėtų supratinę apie operą, ir pati opera kultūrinę ir muzikalinę šalį. Manau, dalis operų prie piano galėtų būti neblogai pastatyta. Kur reikia choro už scenos (k. t. "Fausto", "Demone", "Gegužio Karalaitės"), ten galėtų vietos chorai išmokyti jai laiku būtų duodama gaidos ir nurodymai. Salė ir pianas taip pat nesunku rasti. Kadangi provincijoje už sales imama perbrangiai, galima būtų nustatyti valdikišią kainą. Galų gale, tokios gastrolės vargu duotų valdžiai deficitą. Kai kur galėtų nuvykti pilna opera.

Beje, laikas pagalvoti jau apie muzikos mokyklas tokiose vietose kaip Panevėžis, Mariampolė, Šiauliai, kurios turėtų su laiku ansambliu, orkestru, ir tik likę solistams nuvažiuoti, ir turėtų provincijoje opera.

### Opera ir artistai

Paskutinėmis dienomis Seimas patvirtino 400,000 litų Teatro remontui ir paskyrė operai 250,000 litų užlaikymui artistų ir kitoms išlaidoms. Vadinasi, opera pripažinta kaip stambi kultūrinė įeiga, ir jai skiriama nemažos sumos. (Teatro remontas reikalinga ne vien operai). Plati visuomenė praėjusį metą skaitlingai lankė operos spektaklius nepaisant kad vaidinimai buvo Tilmanso salėje, kur rudenio, žiemos ir pavasario laiku labai sunku darsigauti, nes ne tik kad salė gale miesto, bet ir kelias ten nepageriausias. Nors nekuri operų "pešioja" kritikuodami ją,

bet turbūt ne iš blogos valios; mat, nori kiekvienas kad ji užganėdintų, taip vadintų kaip kituomet matė Petrapijį ar Maskvoj. Bet be operos, ar šiaip ar taip, jau Lietuvos valstybei būtų sunku. Pačios operos vystymosi sąlygos Tilmano teatro praėjusiais metais buvo nepakenčiamos. Tas, žinoma, sunkenybės pirmiausia teko pakelti artistams, choristams ir orkestro dalyviams. Publikai taip pat buvo neperpuikiamas. Ši sezoną jau turbūt bus miestoteatras pataisytas, ir opera, taip pat ir drama, galės geriau vystytis ir plėtotis.

Vienas tik negeras, ir net labai negeras, tai operos artistų menkas medginis aprūpinimas. Juk artistas, kaip ne kaip, stovi valstybės meno priešakyje, taigi kaip toks, negali gyventi lindyne, būti nuplyšęs, ir tt.

Pats darbas reikalauja nemaus gyvenimo ir geros sveikatos. Taigi artistas privalo turėti, jei jau ne geras, tai bent vidutines gyvenimo sąlygas, nekalbant apie tai kad turi pasiūlyti šį tą ateičiai, nes ne visą amžių galima dainuoti.

Pas mus, toli gražu taip nėra. Neklusi pasakys jog nei vienas operos artistas negali pragyventi iš gaunamosios algos, ir mes užtai randame juos betaraujantius ir kitose įstaigose bei besitrinčiančius ir bekoncertuojančius tokiose salėse kur beveik dangum dengtos. Pirmiauliams dar pusė bėdos, kas kitiems kurie naujai įstoja arba neturi tokių gabumų. Tokie gauna mažiau negu pusę algos pirmieji artistai. Be to, labai negerai daroma jei užmirštama tie kurie antraeilės roles vaidina. Jei, sakysime, reikia pirmieji artistui buto, jam tuojau rekvizuojama; jei antraeilii — nerekvizuojama nors tu ir pusę savo algos vien už kambarį mokėtum. Arba vėl, paprastai dauguma artistų turi valdiškus pianus. Bet tai tik bene pirmieji. Antraeilii turi tenkintis vien prižadais.

Vėliaus duosiu faktų jei to reikės, daugiau; dabar privesiu tik vieną, iš savo gyvenimo. Įstojant man operon, buvo žadėta duoti rekvizuotas butas, ir pianas. Tai buvo 1922 m. gegužyje. Praėjus pusei metų, kreipiausi prašydamas jei ne butą (šeimyna turi gyventi Mariampolėje) tai bent kambarį.

Švietimo Ministerijos Meno skyriaus viršininkas atsako kad, esą, nėra didelio reikalo rekvizuoti man kambarį, nors aš dokumentaliai prirodžiau kad moku, ne mažiau ir ne daugiau kaip pusę savo algos už kambarį, viešbutyje. Su pianu vėl tas pats. Buvęs vienas pianas (ar daugiau) teko tiems kas vėliau paprašė.

Geistina kad Švietimo Ministerija užsiinteresuotų tuo vienieliu meno židiniu kuris matyti jau ir už Lietuvos ribų. Pats užsiinteresavimas jau bus didelė visiems artistams nauda.

Besirūpinant Teatro remontu, asignuojant šimtus tūkstančių litų pačiam artistų užlaikymui, gera būtų kreiptis domę į tuos be kurių jokia opera eiti negali, ir šiemis jauniesiems pakelti algas ir kiek galima aprūpinti butais.

Aš manau kad dabartinis p. Švietimo Ministeris ne tik įves mus į naują Teatrą, bet reikalaujamas meno darbo iš mūsų, duos galimybes užmirsti tas sunkias sąlygas kurias iki šiol, jei ne visi tai didelė dauguma operos artistų, turėjo.

Kitur esu rašęs kad operos artistams būtų leista rengti koncertus nemokant valdžiai mokesnių už parduotus bilietus. Tuomet galėtų artistai ką nors uždirbti ir padaryti pigius išėjimo bilietus. Butų dvejoja nauda: visuomenė galėtų pigiai išgirsti koncertą ir artistai uždirbtų.

Jei prieitų del nepuikiamų gyvenimo sąlygų vienam-likam artistui pasijieškoti kitur vietos, vienam-likam (nepatriotui) visai išvažiuoti iš Lietuvos, tai nepaisant puikiausio teatro, pati opera smuks žemyn. Iš to bus pirmiausia valstybės didelis nuostolis. Kad to išvengti, turime šiandien jau rimtai susirūpinti.

A. Vaičiūnas.

Mariampolė.

## REIKALAUJAM AGENTŲ

### Platinimui "Dirvos"

Duodama geras uždarbis nuo kiekvieno metinio skaitytojo. Tuojau rašykite klausdami informacijų ir kvitų.

## "DIRVA"

7907 Superior Avenue  
Cleveland, O.

## NARUŠEVIČIAUS KALBA SESAME KLUBE

Lietuvos Atstovo Londone, g. T. Naruševičiaus Kalba Pasakytą Sesame Klube, Spalio 29 d., Londone.

Pasaulio karui baigiantis, trijų Baltijos tautų užduotim buvo įsteigti toje senosios Rusijos dalyje kuri visu kuo skiriasi nuo rytinės Rusijos dalies, Bolševikų paverstos į chaosą, nepriklausomas valstybes su "valdžia žmonėmis, žmonių ir del žmonių", sulys Lincoln'o garšiojau principu. Pamatyngai skirdamosios nuo Slavų, Rusų ir Vokiečių, protingumu, būdo ir papročių atžvilgiais, Baltijos Tautos atsiekė savo tikslu, tokiu būdu kurs labiau sutinka su demokratinėmis vakarų tradicijomis. Galimas, taigi, daiktas kad indomu bus nors ir trumpai pažvelgti į tai ką atliko tos trys Baltijos Respublikos, ypatingai jų ekonominiame ir finansiniame gyvenime per šituos penkis jų gyvavimo metus, sąryšyje su kitomis valstybėmis, ypatingai su Didžiąja Britanija. Jūsų tat, ladies and gentlemen, leidimu, pažymėsiu čia keletą svarbesniųjų faktų.

(1) Visos tos trys valstybės, Estija, Latvija ir Lietuva, užima plotą 75,999 Anglišių keturkampių mylių. Visų trijų valstybių pajurių ilgis yra apie 340 Anglišių mylių.

(2) Gyventojų skaičius trijose tose valstybėse siekia 5,250,000.

(3) Visos trys šalys gamina žemės ūkio produktus, priskaitant čia taip jau linus, sėmenis ir mišką; taipjau galvijus ir pieno produktus.

Mineraliai Baltijos valstybių turtai yra antraeilės svarbos. Gana daug randama rudos, anglies; visose trijose yra daug durpių; Estijoje laipsniškai pletojasi uolų aliejaus industrija.

1922 m. viso eksportuota įvairių produktų už 10,545,167 sv. sterlingų. Iš tos eksporto sumos, proporcią tekusi Didžiąjai Britanijai, sulys Board of Trade žiniomis, buvo 5,245,400 sv. sterl. Viso importuota į tris Baltijos valstybes 1922 metais prekių, bendrai imant, už 11,266,000 svarų. Iš tos sumos Didžiosios Britanijos prekių buvo už 3,254,171, sulys Board of

Trade žiniomis.

(4) Tris Baltijos respublikos suderino savo susiekimą gelžkeliais tokiu būdu kad vienos valstybės traukinių išėjimas ir atėjimas į pasienį atstatytų taip kitoms Baltijos valstybėms, taip ir Vokietijai ir Rusijai. Jos taipjau susitarė tarpu savęs del mokesnių valiutos ir kurso.

(5) 1922 metais į visų trijų Baltijos valstybių jurių uostus atėjo 4,245 laivai, registruoto tonažo 1,431,460 tonų. Tuo pat laiku išleista laivų iš tų uostų 4,490, bendro registruoto tonažo 1,656,261 tonų. Iš sumintųjų laivų judėjimo 1922 metais į Baltijos uostus atėjo 205 Britų laivai, registruoto tonažo 194,632 tonai, ir tuo pat laiku išplaukė iš Baltijos uostų 234 Britų laivai, registruoto tonažo 188,737 tonų. Tie skaitmenys nėra visiškai patikrinti kas liečia Britų laivinkystės proporcijos, nes tikrieji skaitmenys iš Klaipėdos uosto, už kalbamąjį laiką, nėra dar žinoma. Be abejonės Britų prekybai išpuola daug didesnė dalis ne kaip įpradodo viršų paduoti skaitmenis. Paviršium apskaitliuojant, pirmoje šių metų pusėje laivų judėjimas Klaipėdos uoste parodo 950 laivų įvairių rūšių, bendro registruoto tonažo 600,000 tonų.

(6) Prekybos sutartis tarp Latvijos ir Estijos dabar yra diskusuojama, ir Latvija ruošiasi tartis su Lietuva tuo pačiu tikslu. Tos trys valstybės taip jau tariasi del sudarymo prekybos sutarčių ir su Rusija.

Viršų paduotosios žinios, manau, pakankamai įrodo kad Didžioji Britanija užima pirmąją vietą klausime prekybos su Baltijos kraštais. Vokietija pasekmingai kai kuriuo laiku užkodavo tą augančiąją rinką, ir šis faktas pateisinamas augštu sterlingo kursu ir Britų kapitalistų nenorėjimu investinti savo pinigų į Baltijos valstybių pramonę, nors dabar, kada valiuta jau stabilizuota, tas nenoras turėtų išdilti.

Peržvelgiant tą padėtį visuomenėje, galima pasakyti kad, politinėms ir ekonominėms sąlygoms rytų Europoje gerėjant, tikintis rimtų ilgesnės taikos garantijų, prekyba tarp Baltijos krašto ir vakarų Europos bendrai, ir tarp jų ir Didžiosios Britanijos ypatingai, bus remiama ir plečiama.

Pirm užbaigiant, norėčiau pasinaudoti šita malonia proga ir keliais žodžiais suminėti neseniai įvykusį Britų Parlamento delegacijos apsilankymą Baltijos valstybėse. Aš giliai tikiu kad tas apsilankymas leido Delegacijos nariams matyti vietoje ką ištikrųjų padarė tos jaunos valstybės atstatymui visa tai ką baisiai karas buvo išgriovęs. Taipjau esu tikras kad tie ponai atrado jog Baltijos valstybės nėra tai Balkanai ir nesiplyksta tarp savęs.

Man atrodo jod, jei Anglijos

moterų komitetas, eidamas savo gerųjų darbų keliais, pasektų Parlamento narių pavyzdį ir kitais metais aplankytų Baltijos kraštus tai jos nepasigailėtų, nes žinau kad širdingas jų tenai priėmimas privestų jas prie kito svarbaus atradimo, būtent—Baltijos tautos yra tarpe geriausiųjų Didžiosios Britanijos draugų ir karštai geidžia sudaryti su šituo kraštu kotampriausius ekonominius, politinius ir kultūrinius ryšius.

Baigdamas, noriu pareikšti

Sesame Klubui mūsų širdingą padėką už jų taip malonų vaišingumą ir už tą progą kurią jį suteikė savo nariams sueiti asmeninę pažintin su Baltijos valstybių atstovais.

Tei. Main 2063 Cent. 1690

**JOHN BALUKONIS**  
ADVOKATAS

Praktikuoją visuose

teismuose.

Ofisas  
902-4 ENGINEERS BLDG.  
Cleveland, Ohio

## GARADŽIUS

JOHN JUSKA

Pripildom batarejas, taisom visokius elektriškus daiktus prie visokių automobilių. Taisom batarejas, starterius, generatorius, užžiebas, žviesas, svičius ir visokias vielukes.

Ir mes garantuojam visą savo darbą.

4140 SUPERIOR AVE.

## Greitam Patarnavimui

Kuomet jūs šaukiat telefono operatorę ir prašot duot numerį, ji pakartoja jį palengva ir aiškiai.

Ji yra išlavinta prisilaikyti šitų taisyklių kad būtų tikra jog ji teisingai jus nugirdo.

Geras planas yra atsakyti "Right" arba ką nors tam panašaus jeigu operatorė pakartos jūsų paduotą numerį teisingai.

Tuomet ji yra tikra ir gali atsakanti jus sujungti su reikalinga vieta be gaivavimo laiko.



## THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

## Dovana \$10,000

Sandara belaukdama savo Jubilejaus, kuris bus Sausio 14 d., 1924, kad tinkamai jį paminėjus, skiria Amerikiečiams Lietuviams dovaną \$10,000 vertės knygomis. Knygos yra padalintos į tris kompietus: kiekvienas kompietas vertės \$2.00. Tat kuris iki Sausio 14 d. 1924 m., užsiprenumeruos "Sandarą" prisiųsdamas \$2.50, tas galės gauti vieną kompletą knygų kaipo Jubilejaus Dovaną. Tat pasinaudekit šia puikia proga, nes tokių retai kada pasitaiko. "Sandara" Lietuvon kainuoja \$3.00. Už prenumeravimą taipgi duodame dovanas.

"SANDARA"

327 E Street :: Boston 27, Mass.

## GARANTUOJAMA \$100.00 I SAVAITĖ

Reikalinga Agentų visose dalyse Suvienytų Valstijų, pardavinėjimui smarkini parduodamų Cigarų ir tikrojo Importuoto iš Lietuvos ir Rusijos, tyro Rusiško Tabako. Tabakas parsiduoda kaip karšti blynai po \$1.00 svaras, Agentams pelnas 40c. Nežiūrint kuo užsiimat, jūs galite patapt mūsų Agentu. Mes pagelbėsime ir parodysim kaip uždirbt \$20 į tris valandas. Mes duosim jums \$300.00 vertės tavoro ant 90 dienų kredito. Siųskit 6c stampą sampeliui ir kainų surašui. Atsikreipkit tik laiškais. (48)

GEORGE STANKS

Room 800, Desk 22, 20 E. Jackson Blvd. Chicago, Ill.

## NAUJIENOS

Pirmas Didžiausias ir Geriausias Lietuvių Dienraštis Pasaulyje.

NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.  
NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.  
NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00; Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

## Dabar užsirašyk

## "AMERIKOS LIETUVI"

"AMERIKOS LIETUVIS", savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymu, naudingų mokslinių straipsnių, ir svarbių žinių, yra naudingas kiekvienam Lietuvui. Užsirašykite jį dabar ir turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti "Amerikos Lietuvį", pardavinėti knygas ir gražias laiškas popieras. Adresuokit pinigų ir laiškus siųsdami:

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street

Worcester, Mass.

## KALĖDOS



pateina greitai — ir neužilgo jos čia bus. O kuo geriau padaryti atmintį ir dovanėlę savo tėveliams, broliams, sesutėms, draugams, mokiniams jei ne laikraščiu?

Pasiskubinkit dabar — kolei dar yra gana laiko — užrašyti saviškius Lietuvoje "DIRVĄ" arba "ARTOJĄ" arba abu tuos laikraščius. Jūs čia nenukentėsit — praleisdami dolarį kitą iš savo kišenius suteiksit saviškiams džiaugsmo visam metui.

Kurie dabar užrašys "Dirvą" ir "Artoją" savo giminėms, gaus dovanų tą ką iki šiol joks laikraštis nedavė

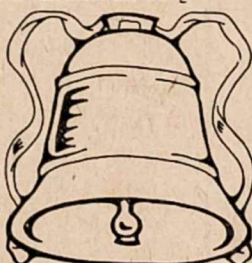
Didelį, 20x30 colių miero Sieninį LIETUVOS ŽEMLAPI

Pasinaudokit šia puikia proga — gausit ir sau dovaną, ir apdovanosit saviškius Lietuvoje brangiausiu daiktu — laikraščiu, ko jiems tenai truksta.

"Dirvos" kaina metams - \$3.00  
"Artojo" kaina metams - \$1.25

Viską siųskit šiuo adresu:

"DIRVA" 7907 Superior Ave. Cleveland, O.





## Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonas Randolph 6153. Ofisas atdaras vakarais iki 9 val.

### Babravičius yra Stebėtinai Dainininkas

Serėdos vakare, lapkričio 21 d., Clevelandiečiai turėjo progos išgirsti dainuojant Maskvos Imperialės Operos dainininką-tenorą Juozą Babravičių, kurio dauguma jau senai laukė.

Koncertas įvyko Germania Turn. salė, 1610 E. 55th St. Publikos buvo virš 500 ypatų. Gerb. Babravičių Clevelandiečiai sutiko geriau negu kokį kitą mūsų dainininką. Ir išties neapsivylė. Iki šiolei dar nieko panašaus Babravičiui iš tenorų Amerikos Lietuviai negirdėjo.

Babravičius sudainavo sekančias: Visur Tyla (J. Gruodžio); Tykiai Nemunėlis Tekla (M. Petrusko); Indian Love Song (Rimsky-Korsakovo); Vorrei Morire (Tosti); Karvelėli (S. Snausko); Kur Bakuzė Samanota (St. Simkauskas); The Dreary Steppe (Grečianinovo); Ja Nie Prorok (Rachmaninovo); Melodija (Balakirevo); Agnionėlės (Gruodžio); La Tristesse (Rusiskai, Chopino); April (Italiskai, Tosti); Lenskio Aria (iš operos "Eugenij Onegin", Čaikovskio); Berceuse (Grečianinovo); Brindisi (iš op. "La Traviata", Lietuviškai, Verdi); Saulėlė Raudona (M. Petrusko); ir dar ant galo išauktas, sudainavo La Paloma.

Visos jo dainos išauktė publikoje smarkiausių plojimų; kitos, kaip Kur Bakuzė Sauanota, Ja Nie Prorok, Agnionėlės, April, Brindisi, buvo pakartotos, ir vis plojimams nebuvo galo. Didžiausius plojimus išauktė dainos Ja Nie Prorok, April, Brindisi ir La Paloma.

Jokiam kitame darbe taip bendrai Clevelandiečiai nedirbo (išskyrus Laisvės paskolą) kaip šiame Babravičiaus koncerto surėngime. Nors perlaug susiėjimų nelatė, ir ne daug prikalbėjo, bet, suprasdami dailę, apvertindami savo artistą, tautininkai ir katalikai veikė išvien agitacijose, pasitarnavime, parėmimoje.

Gaila tik kad mūsų publika nepažįsta savo dainininkų, užtai gal daugiau ir neatėjo. Bet reikia tikėtis išmokti juos apvertinti. Dar tik naujai mūsų Lietuviškame gyvenime verb. Babravičius pasirodė. Kitas jo pa-

sirodymas Clevelande atvestų visą mūsų koloniją ant jo koncerto. Geistina būtų kad gerb. dainininkas mūsų neužmirštų.

Gal būtų kiek atsiliepė ir tas kad pirm laiko gerb. Babravičius giedojo bažnyčioj; kiti pasiklausė ir girdėję tenai, sakė ką dar čia eisiu, jau girdėjau. O tokiu buvo, kurie nemoka dailos apvertinti, tik bile syki gauda ką pamatyt ar girdėt ir užtenka jiems ant viso amželio.

Prie rengimo prisidėjo visos "Dirvos" štabas, tautinės draugijos, Vyčių choras, Teatralis choras, ir parapija su klebonu Kun. Vilkutaičiu ir vargoninku J. Čizausku.

Gerb. Babravičius visu laiku nuo savo atvykimo į Clevelandą buvo apsistojęs pas Kun. Vilkutaičių. Pereitos savaitės gale buvo išvažiuojęs į Chicago. Sugrįžo subatos vakare. Nedėlioj, lapkr. 18 d., Winton hotelyje atsidūvo graži vakarienė, dalyvaujant išvien tautininkams ir katalikams.

Koresp.

Karais važinėjimas nuo gruodžio 1 d. bus pabranginta iki 6 centų.

**Paremkit Community Fundą.** Su panedėliu prasidėjo Clevelande rinkimas pinigų į Community Fond (Bendruomenės Fondą), iš kurio paskui pinigai išdalinama po Kongručius ir visas labdarybės įstaigas, prieglaudas, misijas, ir tt. Šmet nustatyta surinkti \$4,200,000.

**Nepasisekė nusižudyti.** Suimtas už nusižudymą kuditio 1919 metais, tulas Italas, Ferranto, neuitestas ant mirties, kalėjime bandė nusižudyti. Užlipęs augštai kiek galėjo, iš septynių pėdų augščio krito galva į žemę, sunkiai susižeisdamas, bet ne nusižudė.

Jis po tos žudystės 1919 m. pasišalino, apsigyveno ir dirbo ant ukės netoli Providence, R. I., pas draugą. Jis turėjo net susitavęs \$4,000 pinigų, kuriuos, be jokio raštėlio, buvo pavėdęs draugui palaikyti. Rengėsi važiuoti į Italiją. Bet kada paprašė iš draugo savo pinigų, tas ne tik pinigų nedavė, bet dar ir policijai jį išdavė. Jis areštuotas anksti šį rudenį.

### Butėno Laiškas iš Italijos

Milano, Italija, Spalio 29 d. — Gerbiama "Dirvos" Redakcija: Meldžiu priimti mano nuosirdžią padėką už patalpinimą mano Clevelandiečiams andai rašto laiško jusų laikraštyje. "Dirva" gaunu kas savaitę, už ką esu labai dėkingas.

Milane randasi išviso penki Lietuviai: p. Valerija Brucienė, soprano, iš Chicagos; plė Elena Aušritė, mezo soprano, iš Brooklyno, plė Grudaitė iš Freeand, Pa., dabar atvažiuojo iš Berlino plė Salinitė, pianistė, ir spalio 20 d. atvažiuojo čia mūsų didysis dainininkas Kipras Petrauskas. Jis studijuos operas Italų kalboje ir greit tikisi dainuoti čia Italijoj, o apie pabaigą gruodžio grįžt Lietuvon, ten dainuot.

Kipras yra vienas pirmiausių pasaulinių tenorių, jo balsas turi didelę ir gražią lyrišką varšą. Ypatiskai, jis labai draugiškas ir pilnas juokų, linksmas kaip jaunikaitis 22 metų, nors jau turi 37 metus.

Mes mokiniai visi sugyvenam gražiai, santaikoj, ir rupestingai mokinamės; nors nekuriems iš mūsų gana sunkios aplinkybės, bet užtai budami penki vienas kitą gelbstime kiek galėdami.

"Dirva" leidžiam per rankas. Paskutinytis gauna jau visai suplyšusią. Butų gerai kad kas nors daugiau laikraščio prisistytų, kad ir senus, atlikusius numerius — mums jie bus nauji. Sveikinu visus Clevelandiečius.

Jonas Butėnas.

P. S. Kaip turėsiu daugiau laiko parašysiu apie Italijos dainininkus, ir kitus nuotikius. J. B. Banca Commerciale Italiana, Milano, Italy.

### Motina Nunuodino Keturis Vaikučius

Millersburg, O. — Viena moteris, kuri sakoma neturi pilno proto, uždavė nuodų keturiems iš aštuonių savo vaikų nuodų ir pati jų paėmė. Trijs vaikai ne išgys, gydytojai sako, ir pati motina ant mirties patalo.

Paėmus nuodus, ji paėmė davė po dozą visiems keturiems, nuo 1 iki 6 metų amžiaus; kuomet davė ketvirtai mergaitei, tuo tarpu inėjo vyresnis brolis ir pamatęs kas dedasi, suriko, priversdamas ją išspjauti. Tada suauktė kaimynus, kurie pašauktė policiją. Tuo laiku vyras buvo darbe.

Ironton, O. — Traukinis užmušė penkis žmones važiuavusius automobiliu per gelžkelio rėles.

**Žemės drebėjimas Ohio valstijoj.** Pereita savaitę netoliese Kenton, Ohio, suardyta 500 pėdų ilgio kelio galas. Tas atsitikė sakoma nuo žemės drebėjimo. Ta dalis kelio nuslugo dešimtis pėdų žemyn.

Ohio valstijos 89-se neturtėlių prieglaudose yra 6875 ypatų, kurių 4150 buvo priimta šių metų bėgiu. Šių metų bėgiu 2624 buvo perkelta kitur arba išimta ir 1228 mirė.

Clevelandas didėja. Nuo paskutinės statistikos rinkimo, šis miestas padidėjo iki 1,001,337 gyventojų. Vienų metų bėgiu priaugo 24,000 gyventojų.

Newark, O. — Važiuodami automobiliu per gelžkelio rėles keturi medžiotojai liko trauko užmušti.

Nužudė pačią. Panedėlio vakare, begirtuokliaujant, vienas Italas, Bucceri, ant Hill ave., 54 metų amžiaus, ledą badomu įeismu subadė mirtinai savo pačią, 45 m. amžiaus, akivaizdoje savo penkių metų vaiko. Policija sako kad pribuvęs į namus po tos žudystės, ir vaikų tist rasta nugirdytas. Pasigėrė tėvai susivaidiję, po to vyras griebęs jiėsmą motiną subadė. Jis areštuotas.

### Nužudė Savo "Negeisti-ną" Kudikį

Elyria, O. — Čia susekta ne-žmoniškas pasielgimas su mažyčiu naujagimiui kudikiui. Beširdiškumas visame savo pilnume pasirodė kada vienas vyras ir jo mylimoji nužudė savo kuditį kurio jie nenorėjo susilaukti, bijodama išmarmatos, kadangi žinojo jog paaiškės jų draugingumas, kurį jie norėjo slėpti.

Vienas turtingas ukininkas iš Wellingtono, 55 metų amžiaus, ir jo kaimynė ukininkų, 42 m. amžiaus našlė, yra po areštu ir laikomi kalėjime be kaucijos. Policija sako tokio atsitikimo dar neturėjo. Tą senį policija vadina "nežmonišku žvėrim". Jų išsipažinime policijai paaiškėjo jog pirmiausia, kai ta moteris susilaukė kuditio, senis buvo sumanęs: "Duok man jį, išnešiu į kiemą ir ištaškysiu jo smegenis rėždamas į medį." Iš moteris taip daug policija nesistebi, nes ji buvo apimta baimės ką sakys kaimynai kad budama našlė susilaukė kuditio. Ji pasakė policijai jog negalėjo klausyt tokio senio sumanymo ir neleido jam taip daryti, "nes tai buvo nežmoniška." Jie galiausiai panaudojo chloroformą atsikratymui savo trijų dienų kuditio. Jiedu viską aiškiai prisipažino. Pasakė kad kuomet buvo sutikta naudoti chloroformą, motina atliko savo atsiveikimą su kuditį; ji net pabučiavo kuditį ir paskui atidavė vyrui. Tada kuditis indėta į dėžę. Ant jo uždėta vatų pluoštas sušalstytas chloroformu, paskui uždėta dugnas ir dėžė išnešta į tvartą ir palikta likimui. Vėliau dėžė nunešta ir užkasta į mėsą pas to vyro tvartus, kur policija ir atrado, po to kai pasklido gandai jog ta našlė susilaukė kuditio, o kuditis nežinomiems dingio.

Ta moteris yra motina šešių vaikų. Keturi jų dabar paimta į prieglaudą, o ji su tuo seniu nždaryta kalėjiman.

**Dr. V. Kudirkos Dr-stės** maskaradi balius atsisbus subatos vakare, lapkričio 24 d., toj pat salėj kur buvo Babravičiaus koncertas (Germania Turn.) — 1610 E. 55th St. Prasidės apie 7 val. vakare. Bus 12 dovanų už gražiausius ir durmiausius apsiėngimus. Atsilankykite.

**Jauni Banditai.** Levnavičius ir Bobnar, prisipažino prie kaltės peršovime policisto laike jų užpuolimo ant vaistinyčios aną subatos naktį. Nuosprendis jų bausmės atidėta iki subatos.

**KA REISKIA EVANGELIJA?** Evangelija yra tarptautinis žodis. Lietuvų kalboj skamba Linksmas žinias, Skaitom S. Rastė, Ev. Sv. Mateušo, 24:14: Ir šita Evangelija apie KARALYSTĘ apskaita bus per visą svetiat, ant liudymo visiems žmonėms; ir tada ateis galas. Toliau mes skaitome Lukošiaus Ev. 2:19: Aniolas tarė jiems didį džiaugsmą, kuris nusiduos visiems žmonėms; nes užgimė jums šia diena ISGANYTOJAS. Jezus apskaita žmonėms apie Karalystę Dievo prisiatinancija, ir siuntė Apaštalus ir Mokytojus, ir priskaitė jiems šitaip: UZDYKA GAVOTE, UZDYKA DUOKITE.... Kunigai irgi sakos: mes esam tais Apaštalais Kristaus. Kristus aiškiai pasakė: Iš jų žodžių pažinsite juos. Kunigai skelbia tokią linksmą žinią: 99-ni eis į PRAGARĄ, o 1-nas į Dangų, ir ta jie nesako UZDYKA.... Jezus vėl pasakė ant jų: Mateušo 23:13: Bėda jums rašto mokytiems. Ateinanti NEDELIDYNI bėda aiškinta viršminėti dalykai DYKAI. Pradžia 2:45 val. po pietų. 7017 Superior Ave.

### Auksinių Daiktų Krautuvė

Čia galima gauti visokias brangmenas už prieinamą kainą, šluobius, žiedus, visokius laikrodėlius, spūlas, orientalius pečius, fontaines plunksnas, britvas ir tam panašius visokius daiktus.

J. KRASNICKAS  
999 E. 79th St. Cleveland, O.

### LOUIS EISENBERG

Turi Geležinių Daiktų, Pečių, Kvarčių, Varnišų, Činuočių, Lieja ir Stogams dangalų  
1169 East 79th St. N. E.  
Princeton 1337-K

### PARSIDUODA

SALDAINIŲ IR GROSERIO krautuvė parduoda. Gerą vietą, galima laikyti ir mėsinių. Prietaisai visi nauji, daug prekių, randa \$40 mėn., geras lystas. Kaina \$4,000. Imk gerą progą, ateik pažūrėt. 1139 Ansel Rd. Cleveland, O. Telef. Garfield 148.

**GROSERN ir DELIKATESŲ** Krautuvė parduoda, ant Superior, Lietuvių distrikte, gera inega, randa \$100 mėnesiui, su 7 gyvenimo kambariais ir garzium, 3 metų lysas. Gera progą vyru ir moterėi. Kreipkitės tuoj. Parsiduoda ant išlyg. The Business Investment Co. 1119 Guardian Bldg. Main 3052

**REIKALINGA AGENTAI**  
**BRAZIS BROS. & CO.**  
Krautuvė Sapai rinkimui užsakymų vyriškoms drapanoms, kaip tai Siutams, Topcoatams, ir Overkotams. Duotama gėrą uždarbį del patvyrusių siuviame ir suprantančių skurtumą audeklų. Agentai reikalinga Ohio ir aplinkinėse valstijose. Platesnių žinių kreipkitės (37)  
**BRAZIS BROS. & CO.**  
7012 Superior Av. Cleveland, O. Telef.: Randolph 7785.  
Dirbtuvė 12329 Superior Ave. Telef. Eddy 3714.

**NAMAI NAMAI NAMAI**  
Pardavimui įvairiose miesto dalyse.  
Mes taipgi mokam cash už jus namus. Ateikit pasikalbėt. 7907 SUPERIOR AVE. Rand. 6153.

**Columbia**  
East 9th Street  
arti Euclid  
COLUMBIA BURLESK prasidėda Nedėlioj diena 2:15 Dusk į diena 8:15 Maudančios Gražuolės  
Theater New York Perstatymas, garsūs lošėjai.  
Popiet 25-50c. Mot. 25c.  
Rukyt ant Mezanine ir Balkono

**LIETUVIAI ATEINA**  
Kasdien savo senon sanitariskon maldynėn, kur jiems geriausia patinka, taigi ateikit ir jūs kurie dar nebuvo.  
KAINA TIKTAI 25c.  
921 St. Clair Ave.

### ANTANAS BARTKUS

Antano Bartkaus paveikslų studija yra viena iš geriausių fotografijų traukimo įstaigų, ir jis yra artistas prie fotografijų darbo. Dabar nori duoti progą visiems nusimti geras paveikslus už nužemintą kainą. Taipgi dabar oras geriausias, žmonės labai gražiai atrodo.  
Kurie turit iš Lietuvos paveikslus nors ir labiausia sumauktyus, čia padarys puikius padidintus paveikslus.  
Meldžiame visų apsilankyti ir persitiktint musu darbo.  
1197 East 79th Street

### PUIKIAUSIA STUDIO

Antano Bartkaus paveikslų studija yra viena iš geriausių fotografijų traukimo įstaigų, ir jis yra artistas prie fotografijų darbo. Dabar nori duoti progą visiems nusimti geras paveikslus už nužemintą kainą. Taipgi dabar oras geriausias, žmonės labai gražiai atrodo.  
Kurie turit iš Lietuvos paveikslus nors ir labiausia sumauktyus, čia padarys puikius padidintus paveikslus.  
Meldžiame visų apsilankyti ir persitiktint musu darbo.  
1197 East 79th Street

## Paskutinės Dienos!

**N**E apie "svieto pabaigą" čia kalbama, bet apie kitą, dar svarbesnį, dalyką, kurį, skubėdami savo gyvenimo reikalų vedami, galėjęt užmiršti. Pasiškaiykite kas čia parašyta ir imkitės darbo. Nedaug jau dienų beliko, paskui gali būti pervėlu, ir gaudinsitės apsilėnke.

**Neužmirškite saviškių Lietuvoje — siųskite jiems Kalėdų Dovanas — desėtką, kitą Litų.** To jie iš jusų tikisi ant Kalėdų gauti. Tas jums nedaug tekainuos, nejausite kišeniųje nuostolio, bet pralinksminsit jų širdis ir pajvairinsit jų nuobodaus gyvenimo vienodumą.

Ateina Kalėdos — Gruodžio 25 d. — ir jusiškiai Lietuvoje su pakeltu upu jų laukia. Jie svajoja ką nusipirks sau, kuo pasidabins, ką labiausia reikalingo įsigys. Bet tai tik svajonės be pinigų. Bet jie tikisi desėtko kito Litų iš jusų. Jie žino kad jūs Amerikoje gyvendami turit daugiau už juos. Jie žino kad jūs iki šiolei siuntėt jiems po biskelį — jie lauks vėl biskelio ir ant Kalėdų. Jeigu nenusisite, jų širdis apsverks nieko nesulaukus, jų akys parsiūs ašarose... Šalta Kalėdų diena pasidarys jiems dar šaltesnė. Nes žinos kad jūs juos užmiršot, neprisiminėt jų, kada visas pasaulis prisimena savuosius ir dalijasi dovanomis.

**PINIGAI PASIEKS JUSIŠKIUS LIETUVOJE I TRIS-KETURIAS SAVAITES JEI SIUSIT PER "DIRVOS" AGENTURĄ.**

"Dirvos" Kursas su Persiuntimu yra:

7907 SUPERIOR AVE.  
Vakarais atdara iki 9.

**JOHN TIDD SIUVEJAS**  
SIUVA VISOKIAS VYRISKAS DRAPANAS ANT UZSAKYMO. — DARBAS PIRMOS KLESOS.  
1377 E. 9th Street  
CLEVELAND, OHIO

**Vyriški ir Moteriški ČEVEKYKAI**  
Gerbiama Lietuviai ir Lietuvaitės. Naudokites šita progą — Lietuvių išdirbystės Over-Globe Čeveykai drutai padaryti ir gražiai tinka ant kojų. Šitas yra tik vienas Lietuviškas štosas čeveykų Clevelande.  
**MEYER MILLER**  
6311 St. Clair Ave.

**AUKSINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ**  
Malonu pranešti Clevelando Lietuviams kad perkėję savo krautuvę į naują apilinkę užplėdėm ją įvairiais graždaikiais. Didelis rinkinis vyriškų ir moteriškų laikrodėlių naujausios mados, taipgi šluobinių žiedų, vestuvėms, varduoms ir gimimų dienoms puikiausiu dovanu. Taipgi pas mus randasi visokių ainių iš kurių galite pasiskirti kiekvienas sau tinkamus ir bile kada galėsit pasimainyti. Užlaikom britvų, peilių, žirklių ir tt.  
**V. D. Štaupas, Jewelry**  
6704 SUPERIOR AVE.

Prospect 2420 Central 1766  
**THE F. W. ZIMMERMAN CO.**  
Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.  
3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

**The May Co's Bargain Basement**  
STERETINAS SKLEPO SUKAKTUVIŲ NUOTIKIS!  
\$35, \$73.50 iki \$45 Ploščiai  
50 Madų del Moterų ir Merginų Išdidus kailių apšūti ploščiai iš Šilko, Plush, Bolivia, Exello, Franzetta, Norman-y, Granaia, Amwolaine ir daugybės kitųjų audimų. Atidžiai apdirbtas siuvimas, vėros spalvos ir viskas naujausios mados. Jeros moterims ir merginoms. Šiame išardavime po \$27.85  
\$20 IKI \$72.50 DRESĖS  
Šilko, Velveto ir Vilnonės  
700 Visai Naujų suknių, puikių modelių iš Satino Kantono, Satino, Charmeuse, Silko Moire, Veluro, Poiret Twills ir Mazrueto Cantono audimo! Tikrai puikius pasirinkimas šio sezono puikiausiu apvalkalų išsiučių gražiausiais pavzdžiais. Basemente parduoda po \$13.95

**THE A. B. SAVINGS & LOAN CO.**  
3352 Superior Ave. :: Cleveland, O.

"DIRVA"  
The only  
Publisk  
Ohio L  
In the U  
Canada a  
Lithuania  
Adve  
7907 SUP  
No. 48  
Vo  
Iš  
KARIUI  
ARD'  
GROB  
Stresema  
DA  
IR DARE  
Amerikos  
rengia atsiš  
savo narių  
jimui skurs  
unijų darbin  
West Fra  
syklos cksp  
darbininkai  
Tuo laiku  
darbininkų.  
Oatman,  
vus dėžėms  
kai kasykloj  
telius, o treč  
kada kasykl  
Anglikais  
stangas suc  
neumijstų  
dij West Vi  
Galima tik  
nes kasyklų  
stengsis ats  
rių, kaip dar  
jų išduoda  
Valdžios g  
ryba Chicago  
algas 5,500  
ty ir stočių  
Detroit, F  
didint savo  
mas tam ti  
ir už keturių  
dirbt po 10,  
dieną.  
Fortas įsi  
stiklo išdirb  
ir dabar pa  
veik visas i  
gas prie jo a  
Olean, N.  
gelžkelio dir  
vaitei laiko.  
Chillicothe,  
gelžkelių dir  
ninkų vienai  
Bridgeport  
kimo, trumpu  
bus 24 angli  
dabar iškas  
lies kiek iki  
iš 17,000 tos  
neturi darb  
Sustojimas  
pertraukimo  
eterais, šalči  
Youngstow  
geležies dakt  
ir dirbtuvės  
kymų ant tol  
sakymų kuri  
net 1924 met  
E. Liverpo  
kystės darba  
Akron, O. -  
na ne visai r  
ties pamazu  
nors šis met  
niausias gum  
mū.  
New Ibern  
bininkai užm  
suzėista, eks  
tilui cukraus  
60,000 baig  
Amerikos kar  
sti karo laiku  
ku ar kitų r  
bet išgiję, bu  
las atatinkan  
60,000 dabar  
tus. Dar 60  
globoje iki i  
pasiskyrė. I  
bus kitas kla